

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

Nr.11.16/AP/5042/2026

29.05.2026

Uz 24.04.2026

Nr. 092/2026

SIA Gren Latvija

_PRIVATE@40103854352

info.latvija@gren.com

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "GEO CONSULTANTS"

_PRIVATE@40003340949

gc@geoconsultants.lv

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma papildināšanu

Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) 2026. gada 24. aprīlī¹ izvērtēšanai iesniegts SIA “Gren Latvija”, reģistrācijas Nr. 40103854352 (turpmāk – Ierosinātāja), paredzētās darbības – Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (turpmāk – Paredzētā darbība) Ziņojums. Ziņojumu sagatavoja SIA “Geo Consultants”, reģistrācijas Nr. 40003340949 (turpmāk – Izstrādātāja).

Izvērtējot Ziņojumu Dienests konstatē, ka vērtēšanai iesniegtais Ziņojums nenodrošina visu nepieciešamo informāciju un vērtējumu, lai Dienests atzītu ietekmes novērtējuma Programmas² prasības par izpildītām un sniegtu atzinumu par Ziņojumu. Vairākās ietekmju jomās Dienesta konstatētās nepilnības ir būtiskas un šos trūkumus nevar novērst Dienests, izdodot savu atzinumu un nepieprasot papildu informāciju. Ievērojot minēto, Dienests saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta otro un trešo daļu lūdz Ierosinātājai izvērtēt un attiecīgi sniegt papildu informāciju un vērtējumu atbilstoši tālāk norādītajam, jo tas ir būtiski atzinuma par Ziņojuma sniegšanai.

¹ Dienesta reģistrācijas Nr. 4554/AP/2026.

² 2024. gada 11. decembrī izdota programmā Nr. 5–03/43/2024 “Ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” (turpmāk – Programma)

Izvērtējot iesniegto Ziņojumu, Dienests konstatē turpmāk norādīto:

1. Izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju Dienests konstatē, ka no Ziņojuma nav nepārprotami secināms, vai atkritumu sadedzināšanas iekārtas atrašanās vieta un sadedzināmo atkritumu daudzums un līdz ar to sadedzināšanas iekārtas jauda noteikta sabalansējot saražojamās un realizējamās siltumenerģijas daudzumu (atbilstoši Ziņojumam – līdz 480 GWh) ar garantēti pieejamo atkritumu daudzumu. Ziņojumā norādīts, ka saražotais siltums tiks nodots AS “Rīgas Siltums” tīklā, Rīgas pilsētas labā krasta siltumapgādes nodrošināšanai, taču nav sniegts pamatojums šāda siltumenerģijas apjoma nepieciešamībai (Programmas IV daļas 1.6.1.8. punkts, kurā norādīts, ka ņemama vērā arī siltumenerģijas patēriņa sezonālitate). Nemot vērā, ka Ziņojumā paredzēta iespēja iekārtā līdzsadedzināt arī biomasu (koksne) līdz 70 % apmērā no kurināmā daudzuma, Dienesta ieskatā Ierosinātāja jau sākotnēji pieļauj iespēju, ka atkritumu daudzums var būt nepastāvīgs vai nepietiekošs. Līdz ar to Ziņojums papildināms ar pamatojumu par iekārtas jaudas atbilstību tirgus vajadzībām un garantētajam sadedzināmo atkritumu daudzumam. Dienesta ieskatā Ierosinātājas Ziņojuma 3.3.3. nodaļā paredzētais risinājums “gadījumos, kad veidosies siltuma jaudas pārpalikums (piemēram, zemāka pieprasījuma apstākļos), tas tiks novadīts, izmantojot dzesēšanas risinājumus” ir pieļaujams tikai izņēmuma gadījumos kā īslaicīgs risinājums.
2. Ziņojuma 3.3.1. nodaļā sniegta provizoriska informācija par valstī kopējo radīto sadedzināšanai izmantojamo atkritumu veidiem un daudzumiem, kuru kopējais apjoms atbilstoši Izstrādātājas aplēsēm 2024. gadā bijis aptuveni 200 000 t, kas atbilst Paredzētās darbības ietvaros vērtētajam izmantojamā kurināmā apjomam. Vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka iespējama arī biomasas līdzsadedzināšana, kā arī no atkritumiem iegūta alternatīvā kurināmā izmantošana. Dienests konstatē, ka Ziņojuma 3.6. tabulā norādītās alternatīvā kurināmā atkritumu klases un grupas daļēji atbilst tām pašām, kuras pirms tam norādītas kā pamatkurināmā sastāvā ietilpstošas (piemēram, 191210 sadedzināmi atkritumi (no atkritumiem iegūts kurināmais), 150203 absorbenti [...], 160119 plastmasa). Ziņojumā sniegtā informācija par kurināmā veidiem precizējama tā, lai nepārprotami būtu iespējams identificēt katrā no grupām ietilpstošo kurināmā sastāvu gan pēc tajā ietilpstošajām atkritumu klasēm, gan tādiem parametriem kā siltumspēja, mitrums, hlora saturs u.c, kas būtiski, lai tiktu nodrošināts vienmērīgs un kontrolējams degšanas un dūmgāzu attīrīšanas process.
3. Izvērtējot Ziņojumā sniegto tehnoloģisko procesu un risinājumu raksturojumu Dienests konstatē, ka Paredzētās darbības ietvaros plānots izmantot kustīgo ārdū sadedzināšanas iekārtu. Metodes izvēle pamatota Ziņojuma 5. nodaļā, veicot kustīgo ārdū un verdošā slāņa tehnoloģiju salīdzināšanu. Dienests konstatē, ka Programmas II daļas 3.5. punkta prasība par alternatīvu salīdzinājumu **veicot to vienlīdz detālā pakāpē** izpildīta tikai daļēji. Proti, izmantoti vispārēji pieņēmumi un secinājumi par izmantojamo ķīmisko vielu, palīgmateriālu, ūdens un kurināmā patēriņu un radīto pelnu, izdedžu un emisiju apjomu, taču nav veikts kvantitatīvo rādītāju salīdzinājums pieņemot, ka iekārtās tiek sadedzināts/reģenerēts vienāds atkritumu daudzums un/vai saražots vienāds enerģijas daudzums. Vērtējums atbilstoši precizējams.
4. Ziņojums papildināms pievienojot tam tehnoloģiskā procesa plūsmu shēmas (kurināmais, alternatīvais kurināmais, ūdens, gaiss, dzesēšanas sistēmas, izdedži un pelni u.tml.), kā tas norādīts Programmas IV daļas 1.6.1.3. punktā. Kur būtiski (piemēram, norādot zonu, kurā dūmgāzes pēc pēdējās gaisa padeves tiks kontrolējami un homogēni uzkaršētas, dzesēšanas ūdeņi u.c.), jānorāda darba temperatūras arī to nodrošināšanas un kontroles risinājumi. Dūmgāzu attīrīšanas risinājumu efektivitāti jāapliecina ar ražotāja izsniegtiem dokumentiem vai zinātniskām un/vai citām attiecināmām publikācijām, atsaucies pievienojot Ziņojumam. Ziņojumā jānorāda izmantojamās iekārtas nominālā ar kurināmo ievadāmā siltuma jauda.

5. Ņemot vērā, ka tiek izmantota viena kopējā noliktava visiem kurināmā veidiem un viens kurināmā padeves kanāls uz kurtuvi, sniedzams skaidrojums, kā tiks nodrošināta dažādo kurināmā veidu sajaukšana (maisīšana) pirms padeves uz kurtuvi (Programmas IV daļas 1.4.3. punkts). Vērtējama paredzētā risinājuma atbilstība nozares LPTP. Tā kā atbilstoši Ziņojumam paredzēta arī tādu atkritumu veidu kā dažādu procesu attīrīšanas iekārtu dūņas, komposts, būvgružu koksne, lielpatēri atkritumi u.c., sniedzams skaidrojums, kādi ir iekārtas nosacījumi attiecībā uz kurināmā dimensijām un homogenitāti un kā tie tiks nodrošināti.
6. Dienests konstatējis, ka Ziņojuma 3.9. tabulā norādītais pirmsšķietami no izdedžiem atdalītais metāla daudzums ir vairāk kā 10 000 t gadā jeb 5 % no kurināmā daudzuma. Konstatējams, ka 3.9. tabulā norādītais metāla daudzums ir būtiski lielāks par Ziņojuma 3.10. nodaļā prognozētajiem 5% no izdedžu daudzuma, proti, tas sasniedz 20%. Dienesta ieskatā nebūtu pieļaujama šāda metāla daudzuma esamība kurināmajā materiālā. Ņemot vērā, ka paredzēta pelnu un izdedžu savākšana trīs atsevišķās sistēmās (izdedži, smago pelnu frakcija un vieglie pelni kopā ar dūmgāzu attīrīšanas produktiem - ogli un kalcija oksīdu), informācija Ziņojuma 3.5. un 3.10. nodaļās atbilstoši salāgojama un precizējama. Ziņojumā pievienotā informācija par izdedžu, pelnu un attīrīšanas iekārtās (piemēram, skruberis) radīto atkritumu apjomu, ķīmisko īpašību, bīstamību kā arī iespējamajiem to turpmākās izmantošanas risinājumiem papildināma tā, lai tā atbilstu Programmas IV daļas 1.6.1.7. un 1.10.6. punktā norādītajam.
7. Ziņojuma 7. nodaļā un 9. pielikumā vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz klimatu, vērtējot to siltumnīcefekta gāzu (SEG) bilances izmaiņu kontekstā. Salīdzinot emisiju daudzumu no atkritumu sadedzināšanas ar enerģijas atgūšanu ar emisijām, kas veidojas, apglabājot šo pašu atkritumu daudzumu poligonā atkritumu krātuvē, Ziņojumā veikts novērsto emisiju aprēķins. Dienests konstatē, ka Ziņojuma 6.3. nodaļā aprēķinātais sadedzināšanas procesā radītais CO₂ daudzums ir būtiski lielāks kā 9. pielikumā norādītais (attiecīgi aptuveni 284 557 t un 135 134 t CO₂/gadā). Sniedzams skaidrojums par rezultātu atšķirībām, nepieciešamības gadījumā aprēķini precizējami.
8. Ziņojumā, aprēķināta atkritumu sadedzināšanas procesa (pieņemot, ka tiek sadedzināti tikai atkritumi ar siltumspēju 11 MJ/kg) energoefektivitāte, kā tas noteikts Ministru kabineta 2011. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 319 "Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem" 2. punktā un 3. pielikumā un secināts, ka paredzētā iekārta būs kvalificējama kā atkritumu reģenerācijas iekārta. Tomēr Ziņojuma 14. pielikuma 1. tabulas 20. punktā, vērtējot izvēlētajās tehnoloģijas atbilstību Komisijas īstenošanas 2019. gada 12. novembra lēmumu (ES) 2019/2010 "*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu incinerāciju*", nav veikts atbilstošs aprēķins un veikts iekārtas snieguma salīdzinājums ar LPTP saistītajiem energoefektivitātes līmeņiem (LPTP SEEL) atkritumu incinerācijai. Ziņojums un tā 14. pielikums atbilstoši jāprecizē. Ņemot vērā, ka tiek paredzēta arī papildkurināmā un biomasas izmantošana (ar atšķirīgiem kurināmā parametriem), Ziņojumā jāaprēķina arī ar LPTP noteiktā energoefektivitāte, un jānovērtē vai un kā mainīsies SEEL rādītāji izmantojot paredzēto alternatīvo kurināmo un biomasu.
9. Ziņojuma 2. nodaļā sniegts plašs starptautisko un nacionālo vides aizsardzības normatīvo dokumentu uzskaitījums, kuros Izstrādātājas ieskatā varētu būt ietvertas prasības un nosacījumi Paredzētajai darbībai, tomēr iztrūkst konkrēts vērtējums par Paredzētās darbības atbilstību uzskaitīto normatīvo aktu noteiktajiem kritērijiem, kā tas norādīts Programmas IV daļas 3.1. un 4.2. punktā. Dienests atkārtoti vērš Izstrādātājas uzmanību uz apstākli, ka Programmā netiek izvirzīta formāla prasība attiecībā uz iespējamo normatīvo aktu uzskaitījumu, bet ir jānovērtē "Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tai skaitā risinājumu atbilstība LPTP". Dienests konstatē, ka Izstrādātāja nav ņēmusi vērā arī Programmas II daļas

3.10. punkta norādi, ka novērtējumā “ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu”. Proti, ņemot vērā, ka šobrīd jau ir stājušās spēkā dalībvalstīm Direktīvā (ES) 2024/2881 *par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai*³ (turpmāk – Direktīva), noteiktās prasības gaisa kvalitātei, kas jāsasniedz līdz 2030. gada 1. Janvārim. Direktīvā noteiktie sasniežamās gaisa kvalitātes rādītāji ir būtiski zemāki par šobrīd spēkā esošajām ar Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” (turpmāk - Noteikumi Nr. 1290) noteiktajām normām. Ziņojums jāpapildina ar novērtējumu, kā un vai Paredzētā darbība sākot ar 2030. gadu atbildīs Direktīvā noteiktajām prasībām.

10. Ierosinātāja ir plānojusi vides pārvaldības sistēmas ieviešanu atbilstoši ISO 14001 standartam, kas nodrošinās atbilstību nozares labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP). Dienests norāda, ka atbilstība LPTP tiks nodrošināta tikai ar nosacījumu, ka ISO 14001 standartā būs paredzētas procedūras, kas pēc iespējas pilnīgi atbilst nozares LPTP prasībām.
11. Vērtējot sagatavoto Ziņojumu Dienests konstatē, ka tā struktūra ir sadrumstalota, kas atsevišķos gadījumos apgrūtina informācijas uztveri. Piemēram, vērtējot Paredzētās darbības realizācijā radītos notekūdeņus, daļēji dublējoša informācija pievienota Ziņojuma 3.3., 3.4., 3.9., 6.6. nodaļās. Vienlaikus konstatējams, ka Programmas IV daļas 1.6.1.9., 1.10.4. un 1.10.6. punktos norādītā informācija par notekūdeņu piesārņojuma pakāpi un sastāvu nav sniegta. Nav pievienota informācija arī par kanalizācijas tīklā novadāmo notekūdeņu temperatūru un risinājumiem tās nodrošināšanai, nav tehnologisko procesu shēmas ar ūdens patēriņa un notekūdeņu plūsmām. Dienests norāda, ka nepieciešams skaidrojums par Ziņojuma 3.14. attēlā norādīto neregulāro drenāžas notekūdeņu rašanās avotu, ņemot vērā ka šādu notekūdeņu norādītais daudzums ir 2 000 m³/gadā. Dienests konstatējis, ka kopumā ražošanas ūdeņu patēriņš un radīto notekūdeņu daudzums ir salīdzinoši liels – attiecīgi aptuveni 0,7 m³/t un 1,1 m³/t sadedzināmo atkritumu. Līdz ar to, ja nepieciešams, papildināms izvērtējums nozares LPTP.
12. Dienests vērš Ierosinātājas un Izstrādātājas uzmanību uz apstākli, ka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz gaisa kvalitāti, trokšņa un avārijas risku novērtējuma atbilstību Programmas un normatīvo aktu prasībām vērtē arī ārējie pieaicinātie eksperti. Ņemot vērā, ka pieaicināto ekspertu atzinumi par Ziņojumu uz šīs vēstules sagatavošanas brīdi nav saņemti, arī Dienests šajā vēstulē nesniedz savu vērtējumu norādītajās jomās. Nepieciešamības gadījumā Dienesta papildu viedoklis un informācijas pieprasījums tiks nosūtīts Ierosinātājai kopā ar ekspertu atzinumiem.

Ziņojuma izvērtēšanas laikā Dienests nav saņēmis atsauksmes vai citu informāciju no sabiedrības un iestādēm par nepieciešamiem papildinājumi / labojumi un skaidrojumiem Ziņojumā. Saņemtās atsauksmes (viedoklis par nepieciešamiem papildinājumiem un/ vai labojumiem Ziņojumā), ja tādas tiks saņemtas, tiks nosūtītas Ierosinātājai izvērtēšanai.

Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, lūdzam sniegt šajā vēstulē norādīto papildu informāciju. Tāpat lūdzam norādīt, kurās vietās Ziņojumā ir veikti labojumi vai papildinājumi, un aicinām pirms aktualizētā Ziņojuma iesniegšanas Ziņojumu caurlūkot, lai pārliecinātos, ka veiktās izmaiņas un labojumi tiek atbilstīgi ņemti vērā un iestrādāti arī citās Ziņojuma nodaļās. Pārskatu par veiktajiem labojumiem rekomendējam noformēt tabulas veidā, norādot, – kur un ar kādu informāciju Ziņojums ir papildināts, vai argumentēt, kādēļ tas nav darīts. Ziņojuma aktuālo redakciju nepieciešams sagatavot, publiskot un iesniegt izvērtēšanai Dienestā, ievērojot Novērtējuma likumā un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumos Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” ietvertās prasības.

³ Pieejama https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202402881

Informējam, ka Dienests turpina darbu pie Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas. Tādēļ, ja radīsies jautājumi un nepieciešamība pēc papildu informācijas vai ietekmes novērtējuma, nekavējoties Jūs rakstiski informēsim.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strobe
dace.strobe@vvd.gov.lv

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

16.06.2026
uz 24.04.2026.

Nr.11.16/AP/5589/2026
Nr. 092/2026

SIA Gren Latvija
info.latvija@gren.com
PRIVATE@40103854352

SIA GEO CONSULTANTS
gc@geoconsultants.lv
PRIVATE@40003340949

Par ietekmes uz vidi novērtējumu

Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) 2026. gada 24. aprīlī¹ izvērtēšanai iesniegts SIA “Gren Latvija”, reģistrācijas Nr. 40103854352 (turpmāk – Ierosinātāja), paredzētās darbības – Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (turpmāk – Paredzētā darbība) ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums). Ziņojumu sagatavoja SIA “Geo Consultants”, reģistrācijas Nr. 40003340949 (turpmāk – Izstrādātāja).

Dienests 2026. gada 8. jūnijā saņēmis ārējo pieaicināto ekspertu (turpmāk – Eksperti) vērtējumus² par Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz gaisa kvalitāti, trokšņa un avārijas risku novērtējuma atbilstību Dienesta 2024. gada 11. decembra Programmas Nr. 5-03/43/2024 *ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā* ar grozījumiem³ (turpmāk – Programma) un normatīvo aktu prasībām, kurus šīs vēstules pielikumā nosūta Ierosinātājai.

Izvērtējot Ekspertu sniegto vērtējumu Dienests konstatē, ka Eksperti Ziņojumu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz gaisa kvalitāti, trokšņa un avārijas risku novērtējuma jomā novērtējuši kā tikai daļēji sagatavotu atbilstoši Programmas un normatīvo aktu prasībām. Vairākos ietekmju aspektos konstatētās nepilnības ir būtiskas un šos trūkumus nevar novērst Dienests, izdodot savu atzinumu. Ievērojot minēto, saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”

¹ Dienesta reģistrācijas Nr. 4554/AP/2026.

² Dienesta reģistrācijas Nr. 6085/AP/2026.

³ Dienesta 2025. gada 12. augusta Lēmums Nr. 10.5/39/2025 *par grozījumiem 2024. gada 11. decembra Programmā Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā* ir neatņemama Programmas Nr. 5-03/43/2024 sastāvdaļa.

(turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta otro un trešo daļu Dienests nodod Ziņojumu Ierosinātājam, lai tajā tiktu iekļauta Ekspertu norādītā informācija un sniegts atbilstošs izvērtējums un skaidrojumi par konstatētajām neatbilstībām, jo tas ir būtiski atzinuma par Ziņojumu sniegšanai.

Izvērtējot iesniegto Ziņojumu un Ekspertu sniegto vērtējumu iepriekš šajā vēstulē norādītajās ietekmju jomās, Dienests norāda uz nepieciešamību, sniegt skaidrojumu un papildināt Ziņojumu arī ar turpmāk norādīto:

1. Attiecībā uz gaisa kvalitātes novērtējumu, Dienests norāda, ka Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) noteic pamatprasības attiecībā uz veidu, kādā sagatavojams emisiju novērtējums. Vienlaikus ņemams vērā, ka IVN mērķis ir sniegt pilnvērtīgu un saprotamu informāciju sabiedrībai par sagaidāmajām ietekmēm, ko varētu radīt Paredzētās darbības realizācija, kā arī risinājumiem, kurus Ierosinātāja plāno ieviest ietekmes mazināšanai vai novēršanai. Līdz ar to detalizācijas pakāpe, kādā sagatavojama informācija, var tikt un būtu jāpaplašina līdz apjomam, kas nodrošina izpratni par sagaidāmajām ietekmēm pietiekošā apjomā. Līdz ar to Ierosinātājam cita starpā jāizvērtē, kuru piesārņojošo vielu izkliedes kartes un kādā mērogā ir būtiski pievienot Ziņojumam. Dienests norāda, ka metodiskie norādījumi par emisiju novērtējuma izstrādāšanu "Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas, 2021" pieejami arī Dienesta internetvietnē⁴.
2. Dienests norāda, ka Ziņojumā jāpievieno informācija par esošo gaisa (arī smaku ietekmes) kvalitāti jeb fona informācija⁵, tikai par Paredzētās darbības radīto ietekmi (ja būtiski, katram no vērtētajiem kurināmā scenārijiem), kā arī par sagaidāmo visu ietekmes zonā vērtējamo emisijas avotu, tajā skaitā nākotnē plānoto darbību, ja par tām pieejama pietiekoša apjoma informācija, summāro ietekmi. Dienests pirmšķietami konstatē, ka šobrīd Ziņojumam pievienota informācija par Paredzētās darbības un divu operatoru (SIA "Vides resursu centrs" un SIA "Gren Slokas") plānoto jauno darbību summāro ietekmi, bet šajā vērtējumā nav iekļauts esošās situācijas fons. Pēc Ekspertu norādīto labojumu veikšanas Paredzētās darbības emisiju aprēķinos, Ziņojums atbilstoši papildināms atkārtoti sagatavojot arī visas nepieciešamās emisiju un smaku izkliedes kartes.
3. Iepazīstoties ar Ekspertu vērtējumu un izvērtējot informāciju Ziņojumā attiecībā uz trokšņa ietekmes novērtējumu, Dienests norāda, ka vērtējot esošo situāciju un summārās ietekmes ar citiem rūpnieciskās un autosatiksmes ietekmes radošiem un plānotiem objektiem ņemamas vērā arī iespējamās izmaiņas transporta plūsmas intensitātē autoceļu posmos, kur tās summēties. Dienests pirmšķietami konstatē, ka nav ņemta vērā transporta plūsma pa lokālajiem ceļiem/ielām, proti, Jaudas ielu, kuru kā piekļuves autoceļu, iespējams, izmanto ne mazāk kā četri piesārņojošo darbību operatori⁶, tajā skaitā būvgružu pārstrādes uzņēmums SIA "Ekobaze Latvia" (reģistrācijas Nr. 40103185892). Skaidrojams, kā un vai emisiju gaisā un trokšņa novērtējumā ir ņemta vērā kurināmā un citu materiālu piegāde/izvešana pa Granīta ielu uz un no SIA "Gren Slokas" šķeldas sadedzināšanas iekārtas. Ja attiecināms, informācija nemama vērā sagatavojot pārstrādātos prognozētās ietekmes novērtējumus.
4. Dienests norāda, ka pārskatāmības nolūkā sagatavojama vismaz viena karte (piemēram, summārā autosatiksmes trokšņa izkliedes karte) tādā mērogā un ietverot tādu teritoriju, kas ļauj gūt ieskatu par trokšņa ietekmi reprezentatīvā ar Paredzēto darbību un kumulatīvi vērtētajiem uzņēmumiem saistītā teritorijā.

⁴ <https://www.vvd.gov.lv/lv/vadlinijas-un-citi-riki-operatoriem>

⁵ Ņemams vērā, ka LVGMC sagatavotie fona dati nesatur informāciju par derīgo izraksteņu ieguvē radītajām emisijām, ja šādas darbības notiek Paredzētās darbības ietekmes zonā, kā arī par citu plānoto rūpniecisko avotu ietekmi, ja šādi objekti uz datu sagatavošanas brīdi vēl nav uzsākuši savu darbību.

⁶ Informācija saskaņā ar vietnē <https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/> norādīto.

5. Attiecībā uz negadījumu, avāriju un risku novērtējumu Dienests šobrīd neizvirza citus papildjautājumus bez jau Ekspertu novērtējumā norādītajiem, taču neizslēdz iespēju, ka tādi var tikt uzdoti pēc tehnoloģisko procesu un shēmu, kā arī izmantoto ķīmisko vielu un maisījumu daudzumu precizēšanas un papildinātā Ziņojuma un pārstrādāto emisiju un trokšņa vērtējumu iesniegšanas Dienestā.
6. Dienests norāda, ka Ziņojumam pievienojami ne tikai ietekmju (emisiju gaisā un trokšņa) modelēšanā izmantotie ievaddati ar vispārpieejamām programmām lasāmos formātos, bet arī ievaddatu informācija jāpapildina ar izmantoto datorprogrammu modeļu ievades datiem (modeļa datni) apjomā, kas ļauj reproducēt modeli un veikt atkārtotus aprēķinus.
7. Dienests vērš Ierosinātājas uzmanību un norāda, ka publiskojot vērtēšanai iesniegto Ziņojumu, jāpievieno arī elektroniski sagatavotie ievaddati un visa informācija pilnā apjomā, izņemot to, kuru Ierosinātāja iesniedz Dienestā kā nepublicējamu.

Dienests Ziņojuma izvērtēšanas gaitā ir saņēmis institūciju un fiziskas personas iesniegumus ar viedokli un priekšlikumiem Paredzētās darbības Ziņojuma pilnveidošanai, ko šīs vēstules pielikumā pārsūta Ierosinātājai.

Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, lūdzam sniegt šajā vēstulē un Ekspertu vērtējumā norādīto informāciju un veikt labojumus un papildinājumus Ziņojumā. Tāpat lūdzam norādīt, kurās vietās Ziņojumā ir veikti labojumi vai papildinājumi, un aicinām pirms aktualizētā Ziņojuma iesniegšanas Ziņojumu caurlūkot, lai pārliecinātos, ka veiktās izmaiņas un labojumi tiek atbilstīgi ņemti vērā un iestrādāti arī visās citās Ziņojuma nodaļās, kur tāda nepieciešamība konstatēta. Pārskatu par veiktajiem labojumiem rekomendējam noformēt tabulas veidā, norādot, – kur un ar kādu informāciju Ziņojums ir papildināts, vai argumentēt, kādēļ tas nav darīts. Ziņojuma aktuālo redakciju nepieciešams sagatavot, publiskot un iesniegt izvērtēšanai Dienestā, ievērojot Novērtējuma likumā un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumus Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” ietvertās prasības.

Vēršam arī uzmanību, ka sabiedrības iesniegumi var saturēt fizisko personu datus un rīcībā ar tiem nepieciešams ievērot Fizisko personu datu apstrādes likumā noteikto.

Informējam, ka Dienests turpina darbu pie Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas. Tādēļ, ja radīsies jautājumi un nepieciešamība pēc papildu informācijas vai ietekmes novērtējuma, nekavējoties Jūs rakstiski informēsim.

Pielikumā:

1. Eksperts 1 atzinums par Ziņojumu (datne: *EKSPERTA ATZINUMS 1 EMISIJAS.pdf*).
2. Eksperts 2 atzinums par Ziņojumu (datne: *EKSPERTA ATZINUMS 2 RISKS.pdf*).
3. Eksperts 3 atzinums par Ziņojumu (datne: *EKSPERTA ATZINUMS 3 TROKSNIS.pdf*).
4. Fiziskas personas 2026. gada 8. jūnija iesniegums Nr. b/n (datne: *FP_iesniegums.pdf*).
5. Salaspils novada pašvaldības 2026. gada 1. jūnija vēstule Nr. ADM/5-5.51-17.3/26/1974 ar pielikumu (datnes: *Dok.Nr_ADM_5-5.5_26_1974.edoc*, *Iesniegums.pdf*).
6. Salaspils novada pašvaldības 2026. gada 8. jūnija vēstule Nr. ADM/1-17.3/26/2133 ar pielikumu (datnes: *Dok.Nr_ADM_1-17.3_26_2133.edoc*, *Nav_pielaujama_atkritumu_dedzinasana2026.05.23._(1).docx*).
7. VSIA “Latvijas Valsts ceļi 2026. gada 10. jūnija vēstule Nr. 4.3/9509 (datne: *LVCnos_100626_9509.edoc*).
8. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2026. gada 11. jūnija vēstule Nr. 22/8-1.6/1323 (datne: *VUGD_11.06.2026_22_8-1.6_1323.edoc*).

9. Dabas aizsardzības pārvaldes 2026. gada 11. jūnija vēstule Nr. 3.27/3967/2026-N (datne: *Par atsaukšanas sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam.edoc*).
10. Veselības inspekcijas 2026. gada 12. jūnija vēstule Nr. 1.7.5.-1./5844 (datne: *12.06.2026_1.7.5.-1._5844.edoc*).
11. Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes 2026. gada 15. jūnija vēstule Nr. DMV-26-4920-nd (datne: *Dok.Nr_DMV-26-4920-nd.edoc*).

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strobe,
dace.strobe@vvd.gov.lv

Ilze Lielvalode,
ilze.lielvalode@vvd.gov.lv

EKSPERTA ATZINUMS

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Eksperts:

Eksperta atzinums sniegts gaisa piesārņojuma un smaku novērtēšanas jomā, vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi.

Vērtētā dokumentācija:

- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” pirmā redakcija, 2026. gada aprīlis (Ierosinātāja: SIA “Gren Latvija”, izstrādātāja: SIA "GEO CONSULTANTS") – turpmāk tekstā Ziņojums.
- SIA “Geo Consultants”, “Plānotās darbības atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā, gaisa piesārņojuma novērtējums” (Ziņojumu 8. pielikums) – turpmāk tekstā Novērtējums.
- Ražotāja apliecinājums (Ziņojuma 16. pielikums) – turpmāk tekstā Apliecinājums.

Sagatavojot atzinumu vērtēta arī Valsts vides dienesta sniegtā informācija, kas nav pievienota Ziņojumam, proti, elektroniski pieejamā informācija “GREN ievades dati”, kas ietver šādas datnes:

- Meteodati (turpmāk tekstā – Meteodati).
- Pielikumi gaisa sadaļai (turpmāk tekstā – Pielikumi).

Sagatavojot atzinumu, ņemtas vērā prasības, kas izvirzītas Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 11. decembra programmā Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (Ziņojuma 2. pielikums) – turpmāk tekstā Programma.

PAREDZĒTĀ DARBĪBA UN ALTERNATĪVAS

Paredzētā darbība ir jauna atkritumu koģenerācijas stacija siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai un ar to saistīta infrastruktūra. Kā kurināmo paredzēts izmantot šķirotus, nebīstamus, pārstrādei nederīgus atkritumus. Tāpat vērtēta iespēja izmantot alternatīvu kurināmo, piemēram, zemas kvalitātes biomasu. Plānotā koģenerācijas stacijas siltuma jauda: 50–70 MW un elektriskā jauda 15–20 MW. Rūpnīcas darbības nodrošināšanai tiks veikta atbilstošu inženierkomunikāciju izbūve, kā arī tiks izmantotas jau šobrīd esošās komunikācijas, izbūvējot atbilstošus pieslēgumus.

Ziņojumā minētas gan tehnoloģiskās, gan infrastruktūras novietojuma, gan kurināmā alternatīvas, kas būtiskas, vērtējot dažādus vides aspektus. Tomēr Ziņojumā iekļautā informācija nesniedz apliecinājumu par tehnoloģisko alternatīvu novērtējumu vienādā detalizācijas līmenī un to salīdzinājumu no gaisa kvalitātes un smaku piesārņojuma viedokļa. Faktiski vērtēts tikai viens paredzētās darbības risinājums, pamatojoties uz Ziņojumā norādīto,

jāpieņem, ka Novērtējums veikts kustīgo ārdū tehnoloģijai, lai arī tiešā veidā Novērtējumā tas nav norādīts.

Ziņojuma 5. nodaļā norādīts, ka “No emisiju viedokļa abas tehnoloģijas ir līdzvērtīgas. Pieņemot identiskus degšanas apstākļus (darba temperatūru, skābekļa padeves iestatījumus, kurināmā daudzumu, u.c.) arī radīto NOx emisiju daudzums būs līdzīgs. Koģenerācijas stacijām ir jāatbilst stingriem dūmgāzu attīrīšanas un gaisa kvalitātes normatīviem, līdz ar to tiek nodrošināta maksimāla dūmgāzu attīrīšana atbilstoši LPTP.” Vienlaikus iepriekšējā rindkopā Ziņojuma autori paši norāda, ka “Kustīgo ārdū tehnoloģijā temperatūra kurtuvē parasti ir augstāka nekā verdoša slāņa tehnoloģijā, kas var veicināt salīdzinoši lielāku NOx emisiju veidošanos”. Tāpat jānorāda, ka Novērtējums un Ziņojuma secinājumi par paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti nav balstīti uz Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2019/2010 norādītajiem LPTP-SEL emisijām gaisā, bet gan vērtēti daudz zemāki emisijas līmeņi, atsaucoties uz Apliecinājumu. Līdz ar to apgalvojums par tehnoloģiju līdzvērtīgumu vērtējams kā nepamatots, t.sk. 5.2. tabulā norādītais aspekta “Gaisa piesārņojums, SEG emisijas, smaku emisijas, putekļi” vērtējums.

Secinājumi:

Nemot vērā Ziņojumā norādīto, ka abi alternatīvie varianti tika izvērtēti Paredzētās darbības plānošanas sākuma posmā un šāda pieeja ir ļāvusi izvēlēties atbilstošāko alternatīvo risinājumu jau IVN procesa sākumposmā, novēršot nepieciešamību veikt nepamatotus vai resursus neefektīvi izmantojošus pētījumus un izvērtējumus (Ziņojuma 194. lpp.), jāsecina, ka Ziņojums neietver iespējamu un samērīgu alternatīvu izvērtējumu attiecībā uz izmantojamo tehnoloģiju veidiem.

Ziņojumā jāsniedz iespējamu un samērīgu alternatīvu izvērtējums vienādā detalizācijas līmenī.

ATBILSTĪBA LABĀKAJIEM PIEEJAMAJIEM TEHNISKAJIEM PAŅĒMIENIEM

Nemot vērā, ka paredzētā darbība ir A kategorijas piesārņojošā darbība, tehniskajiem risinājumiem, kā arī gaisa un smaku piesārņojuma līmenim ir jānodrošina atbilstība labākajiem tehniskajiem paņēmieniem vai tiem jānodrošina vismaz līdzvērtīgs vides aizsardzības līmenis.

Atbilstības izvērtējums veikts, pamatojoties uz Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/2010 (2019. gada 12. novembris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu incinerāciju (turpmāk arī LPTP Secinājumi).

Tālāk norādītās konstatētās nepilnības un trūkumi, vērtējot Ziņojumā ietverto informāciju kontekstā ar gaisa kvalitātes izvērtējumu:

5.LPTP. LPTP ir pienācīgi monitorēt no incinerācijas stacijas izvadītās virzītās emisijas gaisā ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos. – Ziņojums neparedz kārtību, kādā tiks nodrošināta emisiju uzraudzība ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (attiecas arī uz 18.LPTP)

14. LPTP. Ziņojumā nav nodefinēts sasniedzamais ar LPTP saistītais vidiskā snieguma līmenis attiecībā uz nesadegušo vielu saturu atkritumu incinerācijas izdedžos un smagajos pelnos.

16. LPTP. Ziņojuma 14. pielikumā sniegtais risinājuma apraksts jāprecizē, norādot, kādi pamatprincipi tiks noteikti ekspluatācijas procedūrās, lai iespējami ierobežotu apturēšanas un palaišanas operācijas.

31.LPTP (a). Lai arī Ziņojumā vispārīgi norādīts, ka tiks izmantos slapjais skruberis, nav sniegts apliecinājums, ka tiks izpildīta konkrētā tehniskā risinājuma pamatnosacījums, nodrošināt zemu pH vērtību. Pirmšķietami, netiks piemērots. Tāpat paredzētās darbības apraksts nesniedz apliecinājumu par specifisko 31. LPTP (c) nosacījuma piemērošanu dūmgāzu attīrīšanai.

Kopumā precizējama arī informācija, kāda veida sorbents tiks izmantots tehnoloģiskajā procesā dūmgāzu attīrīšanai – paredzot pussausa vai sausa sorbenta materiālu ievadīšanu, cita starpā, ņemot vērā arī 16. pielikumā sniegto informāciju par kondicionētās sausās sorbcijas sistēmas izmantošanu, kas pirmšķietami ir pretrunā Ziņojumā aprakstītajiem paņēmieniem. Nepieciešamības gadījumā precizējams 14. pielikumā sniegtais vērtējums. Papildus analizējama un vērtējama arī 16. pielikumā minētā filtra maisu materiāla kā filtrējošā slāņa izmantošana, norādot vai šāds paņēmiens tiek izmantots papildus Ziņojumā norādītajiem dūmgāzu attīrīšanas risinājumiem, vai arī ar to tiek aizstāts kāds no aprakstītajiem paņēmieniem.

Ņemot vērā paredzētās darbības potenciālo ietekmi uz gaisa kvalitāti, jāpapildina Ziņojuma 11. nodaļa, sniedzot detalizētu informāciju par plānoto monitoringa programmu, kā minimums norādot šādu informāciju:

- Viela/parametrs,
- Process, plūsma vai vieta,
- Piemērojamais standarts,
- Monitoringa biežums,
- Vidējošanas periods,
- References apstākļi.

Emisiju atbilstība LPTP-SEL aplūkota nākamajās atzinuma sadaļās.

Secinājumi:

Jāprecizē 14. pielikumā sniegtais izvērtējums par darbības atbilstību LPTP secinājumiem, kā arī jāpapildina Ziņojuma 11. nodaļa, ņemot vērā augstāk sniegtos komentārus.

EMISIJAS AVOTU RAKSTUROJUMS

Kā jau norādīts iepriekš Ziņojums un Novērtējums sniedz informāciju tikai par emisijas avotiem un paredzamajiem emisiju daudzumiem, kas saistīti ar kustīgo ārdū tehnoloģiju. Papildus tam aplūkotās emisijas, ko radīs tehnika būvniecības un ekspluatācijas laikā, un dīzeļģeneratori.

Materiālu un atlikumvielu transportēšanas ražotnē emisijas raksturotas Novērtējuma 2.4. nodaļā, kur norādīts, ka “16. tabulā ir parādīti pneimatiskās transportēšanas laikā izdalītie piesārņotāji. Rezultāts iegūts analogā operatora ekspluatētā iekārtā, kas izveidota Kauņā.” Ņemot vērā, ka ne Ziņojums, ne Novērtējums nesniedz atsauci uz informāciju par mērījumiem, kas veikti līdzīgā iekārtā Kauņā, tad Ziņojumā ietvertā informācija nav ne izsekojama, ne pārbaudāma.

Lai raksturotu emisijas no atkritumu sadedzināšanas, Novērtējumā analizētas gan LR normatīvajos aktos, gan LPTP Secinājumos noteiktās prasības par pieļaujamajiem emisiju līmeņiem. Vienlaikus Novērtējumā un Ziņojumā norādīts, ka atkritumu sadedzināšanas

iekārtas ražotājs paredz būtiski atšķirīgus emisiju līmeņus. Iepazīstoties ar pievienoto Apliecinājumu, secināms, ka:

- iekārtas ražotājs Kanadevia Inova Steinmüller ir norādījis tikai skābo savienojumu emisijas koncentrācijas dūmgāzēs, kas pie tam pārsniedz LPTP Secinājumos norādītos LPTP-SEL līmeņus, neprecizējot vai koncentrācijas norādītas pirms vai pēc dūmgāzu attīrīšanas sistēmas;
- attīrīšanas sistēmu ražotājs LUEHR FILTER savukārt ir norādījis būtiski augstākas dūmgāzu attīrīšanas sistēmā ieejošās koncentrācijas nekā iekārtas ražotājs Kanadevia Inova Steinmüller, bet garantētos emisijas līmeņus ir norādījis tikai trīs piesārņojošām vielām, proti, HCl, SO₂ un smagajiem metāliem.

Savukārt, gadījumos, kad vairāku elementu grupām ir noteikts viens pieļaujamais emisiju līmenis, Novērtējumā dažādu ķīmisko elementu sadalījumam izmantota Atsauces dokumenta¹ 3.18. tabulā sniegtā informācija par tipisko šo elementu sadalījumu smago pelnu frakcijā. Ņemot vērā, ka dūmgāzēs nonāk vieglie pelni, tad šīs informācijas izmantošana ir apšaubāma un papildus pamatojama, vai arī jāizvēlas cita pieeja, piemēram, sliktākā scenārija novērtējums (viens elements var sasniegt pieļaujamo grupas koncentrācijas līmeni).

Secinājumi:

Ņemot vērā, ka Novērtējumā norādītais būvniecības posma ilgums ir 8 mēneši, tad piesārņojuma ietekmes izvērtējums uz gaisa kvalitāti no būvniecības tehnikas modelēšanas ceļā vērtējams kā nelietderīgs. Ziņojums papildināms ar izvērtējumu par jūtīgu objektu atrašanos transportēšanas ceļu un būvlaukuma tiešā tuvumā un nepieciešamības gadījumā, nosakāmas prasības traucējumu mazināšanai būvdarbu veikšanas laikā.

Informācija par emisijām, kas rodas ražotnē pārvietojot materiālus un atlikumvielas, jāpapildina, norādot izsekojamus un pārbaudāmus informācijas avotus, kas ļauj veikt atkārtotu aprēķinu par paredzamajiem emisiju apjomiem un koncentrācijām.

Novērtējuma 2.2. nodaļa papildināma ar skaidrojumu, kā tiks ņemts vērā LPTP Secinājumos norādītais vispārīgais apsvērums, ka, ja atkritumus līdzincinerē kopā ar kurināmo, kas nav atkritumi, šajos LPTP secinājumos norādītie LPTP-SEL emisijām gaisā attiecas uz visu radušos dūmgāzu tilpumdaudzumam.

Ņemot vērā, ka ne Novērtējums, ne Ziņojums un tam pievienotie pielikuma nesatur pietiekamu pamatojumu Novērtējuma 5. tabulā sniegtajām piesārņojošo vielu koncentrācijām, izņemot HCl un SO₂, tad šādas informācijas izmantošana tālāka vērtējuma veikšanai nav iespējama.

Vienlaikus jāuzsver, ka Novērtējuma 5. tabulā un 16. pielikumā norādītās piesārņojošo vielu koncentrācijas ir būtiski zemākas nekā LPTP-SEL, tāpēc šādam būtiski uzlabotam izpildījuma līmenim, neieviešot no LPTP tehniskajiem risinājumiem atšķirīgus inovatīvus tehniskos paņēmienus, jāsniedz detalizēts skaidrojums un pamatojums. Uzsveram, ka paredzētās darbības ierosinātajam jāreķinās arī ar to, ka šāds izpildījuma līmenis, ja tas netiks mainīts, kā obligāts tiks noteikts arī ar ietekmes uz vidi novērtējuma atzinuma nosacījumiem, neskatoties uz to, ka tas ir būtiski zemāks nekā vispārēji nozarē sasniedzamais izpildījuma līmenis.

¹ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Waste Incineration, 2019

PIESĀRŅOJOŠO VIELU IZKLIEDES MODELĒŠANA

Kā būtisks trūkums gaisa kvalitātes izvērtējumā minams tas, ka, lai arī Ziņojumā norādīts, ka SIA “Gren” plānoto stacijas un ar to saistīto infrastruktūras izbūvi kopumā paredzēts realizēt 36 mēnešu laikā (būvdarbus paredzēts uzsākt 2027. gadā), tātad ekspluatācija tiks uzsākta ātrākais 2030. gadā, gaisa kvalitātes izvērtējums neņem vērā faktu, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2881 (2024. gada 23. oktobris) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (pārstrādāta redakcija) nosaka Dalībvalstīm saistošas stingrākas gaisa kvalitātes prasības, kas jāsasniedz līdz 2030. gada 1. janvārim. Attiecīgi gan paredzētās darbības ietekme, gan fona piesārņojuma līmenis un summārā ietekme saistībā ar paredzēto darbību viennozīmīgi vērtējama atbilstoši minimālajām prasībām, kādas būs spēkā paredzētās darbības ekspluatācijas laikā.

Nemot vērā emisiju daudzuma novērtējumā konstatētās nepilnības, piesārņojuma izkļiedes modelēšanas rezultāti netiek vērtēti pēc būtības. Zemāk norādīti apsvērumi, kas jāņem vērā sniedzot aktualizētu ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu, cita starpā vērtējot atbilstību 2013. gada 2. aprīļa MK noteikumiem Nr. 182 (turpmāk MK noteikumi Nr. 182):

- Pretēji Novērtējumā norādītajam, Ievades dati nesatur apliecinājumu, ka ir ņemta vērā ēkas/ēku novietojuma ietekme uz aprēķinu rezultātiem;
- Pretēji Novērtējumā norādītajam, Ievades dati nesatur apliecinājumu, ka izmantotas datorprogrammas iespējas, kā to paredz MK noteikumu Nr. 182 26.2. punkts, proti, aprēķinu algoritma ietverot ķīmiskās reakcijas atmosfērā, paredzot, ka notiek pilnīga slāpekļa oksīdu konversija par NO₂. (NO₂ aprēķinu failā nav atzīmēta iespēja “Conversion of NO_x to NO₂ (OLM or PVMRM));
- Novērtējumā nav skaidrota datorprogrammas iespējas “Gas Deposition” izmantošanas nepieciešamība, pamatojums un ietekme uz izkļiedes aprēķinu rezultātiem, kā arī nav pievienoti programmas rezultāti, kas atbilst modelēšanas veicēja pieprasītajam rezultātu formātam “Dry deposition”;
- Novērtējumā nav sniegts pamatojums, kāpēc dažu piesārņojošo vielu izkļiedes aprēķiniem izvēlēta opcija “Flat Terrain”, bet citiem – “Elevated Terrain”;
- Novērtējumā ietvertais apgalvojums “*Emisiju izkļiedes modelī ir izmantoti dati par emisijām no atkritumu sadedzināšanas iekārtas dūmeņa, jo šis avots ir galvenais gaisa piesārņojuma avots. Pārējie emisijas avoti rada vairākas kārtas mazākus izmešu daudzumus un to ietekme uz kopējo piesārņojuma līmeni ir nebūtiska (skat 6. tabulu un 16. tabulu).*” nav pamatots, jo ignorē emisijas avota fizikālo parametru (primāri, augstuma atšķirību un plūsmas parametru) ietekmi uz izkļiedes rezultātiem. Jebkura avota izslēgšanai no tālākas vērtēšanas ir nepieciešams veikt kvantitatīvu būtiskuma izvērtējumu. Ieteicams izmantot “Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas”² ietverto novērtējuma pieeju;
- Novērtējuma 26. tabulā ietvertajiem robežlielumiem/mērķlielumiem tām vielām, kurām attiecīgie rādītāji nav noteikti normatīvajos aktos, nav norādīts literatūras avots. Ieteicams izmantot “Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas”³ norādīto pieeju atbilstošo rādītāju noteikšanai;
- Novērtējumā ietverta atsauce uz MK noteikumu Nr. 182 4. punktu, kas nosaka, ka kur projekta izstrādes gaitā netiek vērtēta atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai paredzētajiem gaisa kvalitātes normatīviem un vadlīnijām, un tālāk norādīts, ka koncentrācijas tiek vērtētas apgalbos, kas nav attiecināmi uz augstāk minētajām teritoriju

² Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas, 2021.

³ Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas, 2021.

kategorijām. Aplūkojot izkliedes rezultātu grafiskos attēlus, redzams, ka izdalītas ir zonas ar nosaukumu “Rūpnieciskās apbūves teritorijas”, kas ietver arī teritorijas, kas ir pieejamas iedzīvotājiem un tādējādi, pirmšķietami, nepamatoti izslēgtas no vērtējamā apgabala;

- Novērtējuma 28. tabulā norādīti rezultāti, kas raksturo transporta ietekmi, vienlaikus nekur nav sniegts ne mobilo emisijas avotu raksturojums, ne telpiskā piesaiste, tāpat piesārņojuma izkliedes modelēšanas ievades dati un rezultātu attēlojums nesatur apliecinājumu, par šādu avotu izvērtējumu.

Papildus norādāms, ka:

- Novērtējumā izmantotie dati par kurināmo ir pretrunā Ziņojuma 3.5. tabulā norādītajai informācijai;
- Dūmgāzu plūsmas aprēķini veikti pie normāliem apstākļiem, bet AERMOD programmā attiecīgie saistītie parametri (m/s) ir jānorāda pie faktiskajiem apstākļiem, kas pirmšķietami nav ņemts vērā, lai arī skaitliskās vērtības starp Novērtējuma 25. tabulā norādīto emisiju tilpumplūsmu un AERMOD programmā norādīto emisiju plūsmas ātrumu tāpat nav atbilstošas, veicot pārrēķinu ar norādīto avota diametru (1,95 m);
- Lūdzam Novērtējuma izstrādātāju arī sniegt skaidrojumu tam, ka AERMOD ievades failus, kas raksturo avotu, emisijas daudzums parādās kā skaitlis ar komatu kā decimāldaļas atdalītāju, ja AERMOD ievaddatos jālieto punkts (.) kā decimāldaļas atdalītājs. Lūdzam pievienot ievades datiem arī kļūdu failu (Detailed Error Listing File).

Secinājumi

Piesārņojuma izkliedes modelēšana veicama atkārtoti, ņemot vērā šajā atzinumā norādītos komentārus.

SMAKU NOVĒRTĒJUMS

Novērtējumā kā smaku avoti identificēti sadedzināšanas iekārtas dūmenis un ventilācijas izplūdes no atkritumu izkraušanas telpas. Lai noteiktu smaku emisiju daudzumu no sadedzināšanas iekārtas dūmeņa (ou_E/s), izmantota informācija par atsevišķu ķīmisku vielu koncentrācijām. Pretēji novērtējuma pieejai, kas izmantota ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtēšanai, šajā gadījumā Novērtējuma autori izmantojuši nevis 5. tabulā, bet gan 2. tabulā norādīto informāciju par iespējamo piesārņojošo vielu koncentrāciju dūmgāzēs, tādējādi radot būtiskas iekšējas pretrunas novērtējumā. Tāpat kā atsaucis avots smaku uztveres sliekšņiem izmantota novecojusi informācija, jo American Industrial Hygiene Association (Amerikas Industriālās Higiēnas asociācija) ir izdevusi jau divas atjaunotas dokumenta versijas pēc Novērtējumā izmantotās. Savukārt, lai raksturotu iespējamās emisijas no ventilācijas izplūdēm, pieņemta smaku koncentrācija izkraušanas telpā $2500 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, nesniedzot šai skaitliskajai vērtībai nekādu pamatojumu.

Aplūkojot modelēšanas ievades datus un rezultātus, jānorāda, ka:

- arī šeit redzams komata kā decimāldaļas atdalītāja nepamatots izmantojums,
- ventilācijas avotiem norādītā emisijas plūsmas temperatūra 0 K, kas nav faktiski iespējams,
- nav izsekojama emisijas plūsmas ātruma vērtības aprēķinu kārtība, kā arī nav skaidrs, vai attiecīgais lielums norādīts standartizētos vai faktiskos apstākļos,
- ja aprēķini tiek veikti avotiem, kuru darbības laiks ir mazāks nekā 2400 h gadā, tad saskaņā ar MK noteikumu Nr. 182 27.4. punktu, ir nepieciešams veikt jutīguma analīzi.

Secinājumi

Novērtējuma nepilnības neļauj veikt smaku ietekmes rezultātu novērtējumu pēc būtības.

Vienlaikus jāuzsver, ka Atsauces dokuments un LPTP Secinājumi kā nozīmīgus smaku avotus identificē darbības ar atkritumiem, to pieņemšanu un uzglabāšanu. Būtisks nosacījums, kas izvirzāms paredzētās darbības veikšanai, ir ventilācijas sistēmu aprīkošana ar aktivētās ogles filtriem (kā tas norādīts Novērtējumā), kas nodrošina telpu gaisa attīrīšanu pirms izplūdes atmosfērā gadījumos, kad nestrādā sadedzināšanas iekārta.

Papildus Ziņojumā kā obligāts nosacījums būtu ietverama prasība par Smaku pārvaldības sistēmas izveidi, nosakot minimālās prasības tās izveidei un uzturēšanai, kas aptver visus LPTP Secinājumos minētos elementus.

KOPĒJIE SECINĀJUMI:

- *Emisijas avotu un emisiju daudzuma raksturojumā konstatētas būtiskas nepilnības, kas norādītas šī atzinuma punktos.*
- *Pēc norādīto trūkumu novēršanas jāveic atkārtota piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana, jo labojumiem sagaidāma būtiska ietekme uz modelēšanas rezultātu. Izkliedes modelēšanā jānovērš atzinumā norādītie trūkumi vai jāsniedz detalizēts pamatojums izvēlētajai pieejai.*
- *Pamatojoties uz iesniegtajiem rezultātiem, nav iespējams sniegt ticamu un pamatotu vērtējumu par paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.*

Aicinu Ziņojuma autorus pārskatīt un rediģēt tekstu, pievēršot īpašu uzmanību terminoloģijas konsekvencei, valodas kvalitātei un profesionālajai precizitātei, kas apgrūtina skaidru un viennozīmīgu informācijas uztveri.

Eksperta atzinums

Rīgā, 2026. gada 5. jūnijs

Eksperts:

Eksperta atzinums sniegts avāriju riska novērtēšanas jomā, vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi.

Vērtētā dokumentācija:

- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” pirmā redakcija, 2026. gada aprīlis (Ierosinātāja: SIA “Gren Latvija”, izstrādātāja: SIA "GEO CONSULTANTS") – turpmāk tekstā Ziņojums.
- Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmuma “AFRY” sagatavota sākotnējā apdraudējuma identifikācija (HAZID) (Ziņojuma 12.1. pielikums) – turpmāk tekstā HZID analīze.
- Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmuma “AFRY” sagatavota seku analīze amonija hidroksīda (25%) un dabasgāzes noplūdēm (Ziņojuma 12.2. pielikums) – turpmāk tekstā Seku analīze.

Sagatavojot atzinumu, ņemtas vērā prasības, kas izvirzītas Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 11. decembra programmā Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (Ziņojuma 2. pielikums) – turpmāk tekstā Programma.

1. PAREDZĒTĀ DARBĪBA UN ALTERNATĪVAS

Paredzētā darbība ir jauna atkritumu koģenerācijas stacija siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai un ar to saistīta infrastruktūra. Kā kurināmo paredzēts izmantot šķirotus, nebīstamus, pārstrādei nederīgus atkritumus. Tāpat vērtēta iespēja izmantot alternatīvu kurināmo, piemēram, zemas kvalitātes biomasu. Plānotā koģenerācijas stacijas siltuma jauda: 50– 70 MW un elektriskā jauda 15–20 MW. Rūpnīcas darbības nodrošināšanai tiks veikta atbilstošu inženierkomunikāciju izbūve, kā arī tiks izmantotas jau šobrīd esošās komunikācijas, izbūvējot atbilstošus pieslēgumus.

Ziņojumā aplūkotas gan tehnoloģiskās, gan infrastruktūras novietojuma, gan kurināmā alternatīvas, kas būtiskas, vērtējot dažādus vides aspektus. Tomēr Ziņojumā iekļautā informācija nesniedz apliecinājumu par alternatīvu novērtējumu un to salīdzinājumu no avāriju riska viedokļa. Faktiski vērtēts viens paredzētās darbības risinājums.

Ņemot vērā Ziņojuma 5. nodaļā secināto, ka, salīdzinot tehnoloģiju alternatīvas, par pamatrisinājumu paredzētās darbības īstenošanai izvēlēta ārdū tipa atkritumu reģenerācijas iekāra (1. alternatīva), var pieņemt, ka Ziņojumā iekļautie detalizētie novērtējumi raksturo riska situāciju 1. alternatīvas tehnoloģiskās alternatīvas īstenošanas gadījumā, bet verdošā slāņa reģenerācijas iekārtas izmantošanas alternatīva (2. alternatīva) no avāriju riska viedokļa nav vērtēta. Vienlaikus Ziņojuma 5. nodaļas 5.2. tabulā *Alternatīvu salīdzinājums* izskatīts aspekts *Negatīvu risks*, kur *ietekmes raksturojumā* norādīts, ka *abu alternatīvu realizēšanas gadījumā negatīvu risks vērtējams vienādi*, vienlaikus pie 1. alternatīvas lietots vērtējums - 2 – negatīva ietekme, bet pie 2. alternatīvas lietots vērtējums -1 – nebūtiska ietekme, kas nav vienādi novērtējumi. Turpmākajā šīs tabulas ietekmes raksturojumā dotas norādes uz zemu

risku būvniecības darbos, lai gan būvdarbu analīze no negadījumu vai avāriju riska viedokļa Ziņojumā nav iekļauta. Tāpat ietekmes raksturojumā norādīts, ka kustīgo ārdur tehnoloģijā nepieciešams lielāks amonija hidroksīda daudzums, kas palielina risku, taču no Ziņojumā iekļautās informācijas nevar izsecināt cik būtiska ir šo daudzumu atšķirība.

Secinājumi:

Ziņojumā ietvertais izvērtējums no avāriju riska viedokļa neietver pilnvērtīgu alternatīvu vērtējumu un tas nav balstīts uz izsekojamiem un savstarpēji salīdzināmiem novērtējuma rezultātiem.

Rekomendācijas:

Pirmšķietami detalizēta riska analīze veikta tehnoloģiskai alternatīvai ar potenciāli augstāku avāriju risku, taču Ziņojums jāpapildina ar šādas pieejas pamatojumu, vai jāveic abu alternatīvu līdzvērtīgs novērtējums.

2. RISKĀ SITUĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAI IZMANTOTĀS METODES UN NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

IVN ziņojumā un tā pielikumos iekļauti ar riska situācijas analīzi saistīti novērtējumi, kas ir:

- Sākotnējā apdraudējuma identifikācija (HAZID);
- Paredzētās darbības potenciālo risku novērtējums ar Failure mode and effect analysis (FMEA) metodi;
- Avāriju seku analīze amonija hidroksīda (25%) un dabasgāzes noplūdēm.

HAZID un Seku analīzi veicis Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmums “AFRY”, savukārt FMEA novērtējums izstrādāts konsultējoties ar būvniecības nozares uzņēmumu ugunsdrošības jomā SIA “VPM Latvia”.

“AFRY” sagatavotie vērtējumi izstrādāti, ņemot vērā Somijas drošības un ķīmisko vielu aģentūras (TUKES) vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu novērtēšanai, savukārt FMEA novērtēšanas kritērijus definējuši novērtējuma veicēji.

Ziņojumā kopējais secinājums ir, ka objekta avāriju risks nav uzskatāms par tādu, kas uzskatāms par paredzēto darbību izslēdzošu. Lielākā daļa risku tiek vērtēti kā pieņemami, ja tiek nodrošināti paredzētie drošības un kontroles pasākumi. Norādīts, ka identificēti riski, kam nepieciešams pievērst pastiprinātu uzmanību un plānot riska samazināšanas pasākumus, tajā skaitā speciālas avāriju seku izplatības samazināšanas iekārtas.

Pirmšķietami Ziņojumā iekļauto novērtējumu secība ir: iespējamo apdraudējumu identifikācija ar HAZID metodi, kam seko detalizētāks novērtējums ar FMEA metodi, lai pārlicinātos par faktiski paredzēto drošības pasākumu un tehnisko risinājumu atbilstību un pietiekamību. Savukārt Seku analīze dod iespēju raksturot potenciāli apdraudēto teritoriju avārijām, kuru sekas potenciāli var radīt plašu izplatību, tai skaitā ārpus objekta teritorijas.

Tomēr analizējot Ziņojumā iekļautos novērtējumus riska jomā, konstatētas vairākas nesakritības vai pretrunas, kas neļauj viennozīmīgi secināt, vai izdarot slēdzienu par paredzētās darbības ietekmi uz vidi no avāriju riska viedokļa, ņemti vērā visi identificētie un novērtētie aspekti, piemēram:

- “AFRY” sagatavotajā HAZID analizē norādīts, ka reģistrētie riska samazināšanas pasākumi atspoguļo AFRY ilgtermiņa pieredzi ar līdzīga veida un izmēra reģenerācijas stacijām, taču ziņojumā nav skaidrots, vai visus minētos pasākumus paredzēts ieviest arī SIA “Gren” plānotajā ražotnē. Tas nedod iespēju arī konstatēt, kuri risinājumi ņemti vērā veicot iekārtu un procesu kļūdu vērtējumu IVN ziņojuma 6.10.5. nodaļā iekļautajā objekta riska novērtējumā.
- IVN ziņojuma 6.10.5. nodaļā iekļautais riska novērtējums neizskata visas HAZID identificētās bīstamās situācijas, piemēram, bet ne tikai:
 - Analizējot dūmgāzu attīrīšanas sistēmu, nav vērtēta ugunsgrēka iespējamība, kas identificēta HAZID analizē, tāpat nav vērtēta ugunsgrēka attīstība atlieku silosā.
 - Attiecībā uz dabasgāzes noplūdēm, ja ar HAZID metodi identificēta gan noplūdes, gan sprādziena, gan ugunsgrēka iespēja, tad IVN ziņojuma 6.10.5. nodaļā iekļautajā objekta riska novērtējumā analizēta tikai noplūdes nozīmība, neanalizējot sprādziena vai ugunsgrēka attīstību gāzes apgādes tehnoloģijā.
 - Novērtējums neiekļauj arī aktīvās ogles silosā un tās padeves sistēmā iespējamās avārijas, kas kā bīstama situācija identificēta ar HAZID metodi.
 - Nav vērtēta arī noplūde no atkritumu bunkura, kas var radīt emisijas vidē un HAZID analizē identificēta kā pirmā no bīstamajām situācijām noplūžu kontekstā u.c.
- IVN Programmā (3.6.1. punkts) norādīta nepieciešamība iekļaut nelabvēlīgo notikumu varbūtības skaitliskos raksturlielumus, kas ziņojumā nav norādīti nevienam no izskatītajiem avārijas scenārijiem.
- FMEA analizē, veicot iebraucoša/izbraucošā transporta avāriju analīzi, kā kļūmes norādītas neliela un liela gāzes noplūde un šīs kļūmes var izpausties kā neatbilstoša vai bojāta cauruļvada, vai transporta lietošana, kā cēlonis savukārt ir nesaskaņota rīcībai, tehniskie defekti vai cilvēku kļūda. Šajā gadījumā nav saprotams, vai vērtēta transporta sadursme ar gāzes cauruļvadiem, vai arī transportlīdzekļi apgādāti ar gāzes cauruļvadu sistēmu.

Secinājumi:

Ziņojumā veiktajā riska analizē sniegta plaša informācija par negadījumiem un avārijām, kas potenciāli saistītas ar paredzētās darbības veidu, tomēr iztrūkst sistemātiskas un datus balstītas analīzes par risku, kas saistīts ar konkrēto paredzētās darbības objektu. Pie paredzētās darbības apraksta iztrūkst informācijas par plānotajiem riska mazināšanas pasākumiem, kas izvērtēti un ņemti vērā izdarot secinājumus par darbības riska līmeni.

3. AVĀRIJU SEKU NOVĒRTĒŠANA UN MODELĒŠANA

Iespējamo avārijas seku raksturojums iekļauts HAZID analizē un arī FMEA novērtējumā sniegts kļūdu izpausmju raksturojums. Avāriju izpausmes aprakstītas arī Ziņojuma 6.10.2. nodaļā. Taču līdzīgi kā ar paredzētajiem riska samazināšanas pasākumiem, nav iespējams viennozīmīgi izsekot scenārijus un tiem piederīgo avārijas seku raksturojumu HAZID analizē identificētajām bīstamajām situācijām un tālāk ziņojumā detalizētāk vērtētajām kļūmēm.

Kvantitatīvi avāriju sekas novērtētas diviem avārijas scenārijiem paredzētās darbības objektā. Izmantojot DNV GL izstrādāto seku analīzes datorprogrammu Phast (versija 9.1), avārijas seku modelēšana veikta amonija hidroksīda izplūdei ierobežotā laukumā un dabasgāzes izplūdei no cauruļvada, pa bojājumu, kura izmērs ir 10% no caurules šķēsgriezuma laukuma. Avāriju seku modelēšanas rezultāti liecina, ka tiešs cilvēka dzīvības apdraudējums izskatīto avārijas scenāriju gadījumā sagaidāms aptuveni 20 – 55 m no avārijas vietas, taču veselības kaitējums iespējams arī līdz 176 m no avārijas vietas.

Izskatot Ziņojumā iekļautos seku novērtējumus konstatētas neprecizitātes vai nepilnības, kas var ietekmēt izdarītos secinājumus par avāriju seku ietekmi uz cilvēku un vidi, piemēram:

- Nav sniegts visu identificēto avārijas seku izplatības raksturojums, piemēram, HAZID identifikācija norāda, ka ugunsgrēks atkritumu bunkurā var būt saistīts ar biezu toksisku dūmu veidošanos, t.sk. smago metālu emisijām, satiksmes traucējumiem, ceļu bloķēšanu, piesārņotu ugunsdzēsības ūdeni, taču IVN ziņojumā nav informācijas par šāda piesārņojuma izplatības potenciālu, ar raksturojumu cik plašu teritoriju minētās sekas var ietekmēt. Kādā teritorijā nepieciešama ceļu bloķēšana, kā paredzēts ierobežot piesārņotu ugunsdzēsības ūdeņu nokļūšanu vidē, vai nepieciešama un cik plašā teritorijā iedzīvotāju apziņošana šādas avārijas gadījumā?
- IVN ziņojuma 12. pielikumā iekļautajā Seku analīze amonija hidroksīda (25%) un dabasgāzes noplūdēm” izvēlētais avārijas seku izplatības avota izvietojums amonija hidroksīda izplūdes scenārijiem nesakrīt ar IVN ziņojumā sniegto informāciju par amonija hidroksīda tvertnes izvietojumu, piemēram, vizuāli šķiet, ka Ziņojuma 3.1. attēlā tvertne norādīta ēkas, kurā atrodas dūmgāzu attīrīšanas iekārta, dienvidu pusē, bet seku analīzes dokumentā norādīts, ka amonija hidroksīda glabātuve atrodas ēkas rietumu pusē. Jāņem vērā, ka izplūdes avota novietojums ietekmē avārijas seku skarto teritoriju, līdz ar to, ja tiek izskatītas dažādas tvertņu novietojuma alternatīvas, ziņojumā jāiekļauj analīze par novietojuma ietekmi no avārijas riska viedokļa.
- Veicot dabasgāzes strūklas ugunsgrēka modelēšanu nav norādīts izplūdes leņķis pret zemes virsmu (vertikāla, horizontāla vai citā virzienā vērsta strūkla ietekmē avārijas seku izplatības attālumu).
- IVN ziņojuma 6.3. un 6.4. attēlā sniegta atšķirīga grafiskā informācija, neatšifrējot iezīmēto līniju nozīmi, vienlaikus abu attēlu nosaukumi ir vienādi.
- IVN ziņojuma 6.10.2. nodaļā attiecībā uz amonija hidroksīda noplūdēm norādīts, ka “vides piesārņojuma risks var rasties, ja viela noplūdes gadījumā nonāk lietus ūdens kanalizācijas sistēmā un tiek aizskalota ārpus objekta teritorijas”, līdz ar to paredzēts uztvērējbaseins vai apvaļņojums ap šīs bīstamās ķīmiskās vielas uzglabāšanas tvertni, kas ir ūdensnecaurlaidīgs un novērš šāda veida risku rašanos. Tomēr nav vērtētas noplūdes, kas varētu notikt ķīmisko vielu piegādes autocisternas vai vielas pārsūkņēšanas uz glabāšanas tvertni aprīkojuma avārijas gadījumā, kuru gadījumā viela var izplūst neierobežotā laukumā.

Secinājumi:

Ziņojums aptver Programmā paredzēto novērtējumu par avāriju sekām un to veidiem, kas saistīti ar paredzēto darbību, taču no iesniegtās informācijas nevar secināt, vai tā attiecināma uz paredzētās darbības objektu, jo ne visas sākotnēji identificētās bīstamās situācijas un to sekas vērtētas Ziņojumā iekļautajā avārijas riska analīzē.

Kaut arī avārijas seku modelēšanai izvēlētie avārijas scenāriji balstīti uz Somijas drošības un ķīmisko vielu aģentūras (TUKES) vadlīnijām, nepieciešams izvērtēt nepieciešamību Ziņojumā iekļaut analīzi par avārijām, kas potenciāli varētu būt saistītas ar plašāku seku izplatību, piemēram, gāzes vada pilns pārrāvums vai arī amonija hidroksīda izplūde nerobežotā laukumā, kas varētu notikt piegādes autocisternas avārijas gadījumā.

Rekomendācijas:

Nemot vērā, ka avārijas seku modelēšana norāda uz dažādiem avārijas seku iedarbības līmeņiem, ieteicams Ziņojumā precizēt, kāds avārijas seku iedarbības līmenis tiks izmantots, precizējot apziņojamo teritoriju avārijas gadījumā, izvērtējot apziņošanas iespējas un nepieciešamos resursus tās nodrošināšanai.

Norādīt avārijas seku avotu ģeogrāfiskās koordinātes, lai izvairītos no interpretācijas par to izvietojumu, balstoties tikai uz grafisko informāciju attēlos.

4. CITAS NEPRECIZITĀTES VAI NESAKRITĪBAS ZIŅOJUMĀ

- Ziņojuma 6.10.5. nodaļā pie vērtējuma par Rīgas TEC-2 iespējamo ietekmi un rūpnieciskajām avārijām, konstatēta nesakrītīga informācija par Rīgas TEC-2 paaugstinātas bīstamības objekta klasifikāciju, jo pirmajā rindkopā, kas seko aiz nodaļas apakšvirsraksta, norādīts, ka objekts ir B kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, bet trešajā rindkopā minēts, ka tas ir pieskaitāms un klasificēts kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts.
- HAZID analīzē norādīta no ziņojuma atšķirīga informācija par sārmu (25% NaOH) uzglabāšanas tvertnes ietilpību.

5. SECINĀJUMI:

Nemot vērā iepriekš apkopoto informāciju, nepieciešams aktualizēt ziņojumu, novēršot konstatētās neprecizitāte, kā arī:

- **Ziņojums jāpapildina ar pamatojumu no avāriju riska viedokļa detalizēti vērtēt tikai vienu alternatīvu. Nepieciešamības gadījumā veikt abu alternatīvu līdzvērtīgu novērtējumu.**
- **Ziņojumā precizēt informāciju par paredzētajiem riska mazināšanas pasākumiem, kas norādīti HAZID analīzē, raksturojot, kuri no risinājumiem plānoti paredzētās darbības objektā un ņemti vērā, novērtējot paredzētās darbības kļūdu parādīšanās iespējamību, nozīmīgumu un notikumu atklāšanas novēršanas iespējas.**
- **Veikt visu sākotnējā apdraudējuma identifikācijā (HAZID) identificēto bīstamo situāciju novērtēšanu vai snigt pamatojumu, pēc kādiem principiem identificētās situācijas tiek iekļautas vai neiekļautas paredzētās darbības potenciālo risku novērtējumā ar FMEA metodi.**
- **Precizēt informāciju par avāriju seku ietekmes izplatību, bīstamām situācijām, kur identificēts, ka avārijas sekas potenciāli var radīt ietekmi uz vidi vai cilvēku, bet šo seku novērtējums, vai raksturojums nav iekļauts pielikumā par seku analīzi amonija hidroksīda un dabasgāzes noplūdēm vai Ziņojumā.**

Eksperta atzinums

Rīgā, 2026. gada 29. maijā

Eksperts:

Eksperta atzinums sniegts trokšņa pārvaldības jomā, vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi.

Vērtētā dokumentācija:

- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” pirmā redakcija, 2026. gada aprīlis (Ierosinātāja: SIA “Gren Latvija”, izstrādātāja: SIA "GEO CONSULTANTS") – turpmāk tekstā Ziņojums.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 11. decembra programma Nr. 5-03/43/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (Ziņojuma 2. pielikums) – turpmāk tekstā Programma.
- SIA “Vides Eksperti”, “Trokšņu ietekmes novērtējums SIA “Gren Latvija” atkritumu reģenerācijas stacijai Aconē, Salaspils pagastā, Salaspils novadā” (Ziņojuma 7. pielikums) – turpmāk tekstā Trokšņa novērtējums.

1. PAREDZĒTĀ DARBĪBA UN ALTERNATĪVAS TROKŠŅA PĀRVALDĪBAS KONTEKSTĀ

Paredzētās darbības ietvaros SIA “Gren Latvija” ir iecerējusi izbūvēt jaunu atkritumu koģenerācijas staciju (un ar to saistīto infrastruktūru) siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai, kā kurināmo izmantojot šķirotus, nebīstamus, pārstrādei nederīgus atkritumus. Plānotā koģenerācijas stacijas siltuma jauda: 50– 70 MW un elektriskā jauda 15–20 MW. Rūpnīcas darbības nodrošināšanai tiks veikta atbilstošu inženierkomunikāciju izbūve, kā arī tiks izmantotas jau šobrīd esošās komunikācijas, izbūvējot atbilstošus pieslēgumus

Ziņojumā aplūkotas gan tehnoloģiskās alternatīvas, gan infrastruktūras novietojuma alternatīvas, kas būtiskas, vērtējot dažādus vides aspektus. Trokšņa pārvaldības kontekstā aplūkotas tikai pievedceļu alternatīvas. Trokšņa novērtējuma norādīts, ka paredzētas divas potenciālas iebrauktuves teritorijā no pievedceļa.

- Jaunizbūvētajā ceļa posmā (paralēli rūpnīcas teritorijas dienvidu malai) paredzēta galvenā iebrauktuve uzņēmuma teritorijā (2. ceļa alternatīva).
- Kā otra iebrauktuves alternatīva rūpnīcas teritorijā tiek izskatīta iebrauktuve no Jaudas ielas (1. ceļa alternatīva).

Abas alternatīvas attēlotas Trokšņa novērtējuma 9. attēlā. Modelēšanas nolūkiem izmantota 2. ceļa alternatīva, jo tās kopējais garums gar teritorijas perimetru ir lielāks par 1. ceļa alternatīvu. Kā norāda Trokšņa novērtējuma sagatavotājs, šādi tiek izskatīts lielākais trokšņa izplatības variants. Ietekmes atšķirība starp šīm alternatīvām uz trokšņu vērtību noteikšanu uztvērējos ir minimāla (<5% robežās) vai pat neesoša, tāpēc izvēlēts veikt sliktākā scenārija modelēšanu, nevis veidot divus atsevišķus modelēšanas scenārijus.

Secinājumi:

Izvērtējot Ziņojumā un trokšņa novērtējumā sniegto informāciju par paredzēto darbību un vērtētajām alternatīvām, konstatēts, ka trokšņa pārvaldības kontekstā atšķirīgu ietekmi var radīt ar materiālu transportēšanu saistītās alternatīvas, kas pirmšķietami ir vērtētas Trokšņa

novērtējumā. Padziļināts izvērtējums veikts tikai vienam transportēšanas maršrutam, par otru norādot, ka tas padziļināti nav vērtēts, jo atšķirība trokšņa uztvērēju punktos ir minimāla. Trokšņa novērtējumā un Ziņojumā nav sniegts izvērstis pamatojums vienas alternatīvas padziļinātai izvērtēšanai.

Rekomendācijas:

Pirmšķietami Trokšņa novērtējuma sagatavotājs ir izvērtējis atšķirību starp abām transportēšanas maršrutu alternatīvām, tomēr ņemot vērā, ka tās paredz atšķirīgu pievedceļu izmantošanu, Trokšņa novērtējumu ir ieteicams papildināt ar datus balstītu informāciju par atšķirībām starp abām alternatīvām.

1. VIDES TROKŠŅA NOVĒRTĒŠANAI IZMANTOTĀS METODES

Paredzētās darbības radītā vides trokšņa un fona trokšņa novērtēšanai izmantotas aprēķinu metodes atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Trokšņa pārvaldības noteikumi) un Programmas 3.2.5. punkta prasībām. Aprēķiniem izmantota datorprogramma SoundPlan 9.0. Aprēķinu ievades datnes liecina, ka rūpnieciskās darbības trokšņa aprēķināšanai izmantota Trokšņa pārvaldības noteikumu 5. pielikumā aprakstītā aprēķinu metode, bet transporta radītā trokšņa aprēķināšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķina metode “NMPB-Routes-96. Kravas transportlīdzekļu radītā trokšņa modelēšanai paredzētās darbības teritorijā arī izmantota Francijā izstrādātā aprēķina metode “NMPB-Routes-96.

Trokšņa novērtējumā norādīts, ka vidējo meteoroloģisko datu raksturojumam izmantoti Ministru kabineta 2019. gada 17. septembra noteikumos Nr.432 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija” sniegtā informācija par klimatoloģiskajiem rādītājiem. No ievades datiem izriet, ka meteoroloģisko apstākļu raksturošanai izmantota vidējā gaisa temperatūra 10,0°C un gaisa relatīvais mitrums 70%. LBN 003-19 “Būvklimatoloģija” pielikuma 1. tabula liecina, ka vidējā gaisa temperatūra tuvākajā references punktā ir 7,6°C, un 10 tabula liecina, ka gaisa relatīvais mitrums ir 76%.

Trokšņa aprēķinu modeļa ievades datus norādīts, ka trokšņa aprēķiniem izmantoti sekojoši dati skaņas izplatībai labvēlīgu apstākļu raksturošanai: dienas laikā 50%, vakara laikā 75%, bet nakts laikā 100%. Trokšņa novērtējumā nav sniegts skaidrojums šādu apstākļu izvēlei.

Secinājumi:

Trokšņa novērtēšanai izmatotās metodes rūpnieciskās darbības un satiksmes trokšņa raksturošanai atbilst normatīvā regulējuma un Programmas prasībām. Kravas transportlīdzekļu kustības paredzētās darbības teritorijā radītā trokšņa raksturošanai izmantotā metode nav piemērota šādu aprēķinu veikšanai. Trokšņa novērtējumā sniegtā informācija par meteoroloģisko datu raksturojumu neatbilst LBN 003-19 “Būvklimatoloģija” ietvertajai informācijai. Raksturojot skaņas izplatībai labvēlīgus apstākļus, izstrādātājs nav sniedzis datus balstītu pamatojumu atšķirīgiem rādītājiem dienas, vakara un nakts periodiem.

Rekomendācijas:

Trokšņa novērtējuma sadaļā “Programmatūra un aprēķinu metodes” nav norādīts, ka transporta radītā trokšņa aprēķināšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķina metode “NMPB-Routes-96, par ko liecina modelēšanas ievades datnes. Ieteicams papildināt Trokšņa novērtējumā sniegto informāciju.

Kravas transportlīdzekļu kustības paredzētās darbības teritorijā radītā trokšņa raksturošanai ieteicams izmantot metodi, kas paredzēta rūpnieciskās darbības trokšņa novērtēšanai, raksturojot transportēšanas ceļus kā līnijveida avotus.

Veicot trokšņa novērtējumu, jāizmanto atbilstoša informācija meteoroloģisko datu raksturojumam, tajā skaitā, raksturojot skaņas izplatībai labvēlīgus periodus.

2. EMISIJAS AVOTU RAKSTUROJUMS

Trokšņa aprēķini veikti esošajai situācijai, raksturojot rūpnieciskās darbības un transporta radīto troksni, paredzētās darbības būvniecības un ekspluatācijas posmam, kā arī vērtējot kumulatīvas ietekmes paredzētās darbības ekspluatācijas laikā.

Transporta radītā trokšņa raksturošanai izmantoti dati no VSIA “Latvijas Valsts ceļi” uzturētajām datubāzēm. Aprēķiniem izmantoti dati par transportlīdzekļu atļauto braukšanas ātrumu noteiktos ceļa posmos.

Rūpniecisko trokšņa avotu raksturošanai izmantoti dati gan par punktveida, gan laukumveida avotiem. Ne ievades datus, ne Trokšņa novērtējumā nav pieejama informācija par trokšņa avotu novietojumu (XYZ koordinātes). Trokšņa ievades datnēs norādītā informācija par trokšņa avotu radīto skaņas jaudu, kā arī to skaitu sakrīt ar Trokšņa novērtējumā sniegto informāciju. Pieejama informācija tikai par trokšņa avotu radīto kopējo jaudu, bez atsaucēm uz avotiem, kā arī nav pieejama informācija par piemērotajām vai nepiemērotajām korekcijām avotu tonālai skaņai, lai gan vērtētas ventilācijas iekārtas un transformatori, kas ir trokšņa avoti, kas rada tonālu skaņu. Ievades datus ir norādīts avotu darbības laiks.

Secinājumi:

Veicot trokšņa novērtējumu, aplūkoti visi nozīmīgie posmi – esošā situācija, stacijas būvniecības radītā ietekme, stacijas ekspluatācijas radītā ietekme, kā arī vērtētas kumulatīvas ietekmes, kas atbilst programmas prasībām. Autotransporta radītā trokšņa raksturošanai ir izmantoti atbilstoši dati par satiksmes intensitāti, ko apliecina arī modeļu ievades datnes.

Trokšņa novērtējumā sniegta vispārīga informācija par rūpnieciskajiem trokšņa avotiem nesniedzot informāciju par datu avotu. Pieejamā informācija nesniedz pierādījumus, ka ievērots aprēķinu metodes 2.1.1, proti, trokšņa aprēķinus veic frekvenču diapazonā no 63 Hz līdz 8 kHz oktāvu joslās. Trokšņa novērtējumā nav pieejama informācija, kas noteikta aprēķinu metodes 2.4.1 punktā

Rekomendācijas:

Trokšņa novērtējumā ir jāprecizē informācija par trokšņa avotiem, papildus jau sniegtajai informācijai norādot:

- Emitētā skaņas jaudas līmeņa spektrs oktāvu joslās;*
- Trokšņa avota atrašanās vieta (x, y koordinātas) un pacēlums (z);*
- Izmēri un orientācija;*
- Avota vērsums.*

Nemot vērā, ka modelēti potenciāli tonāli trokšņa avoti, Trokšņa novērtējumā jānorāda vai ir piemērota kāda korekcija par avotu tonālu skaņu.

Trokšņa novērtējumā ir jāsniedz atsauce uz datu avotiem par trokšņa avotu radīto skaņas jaudu.

3. AR PAREDZĒTO DARBĪBU SAISTĪTIE EMISIJAS AVOTI

Trokšņa novērtēšanai ir izmantoti sekojoši ar paredzēto darbību saistīti trokšņa emisijas avoti:

- Būvniecības posmam – buldozers, ekskavators, vibroveltnis, frontālais iekrāvējs, kravas auto pašizgāzējs, celtnis, urbpāļu izveides aprīkojums, urbšanas iekārta, betona maisītājs, kompresori un sūkņi;
- Eksploatācijas posmam – gaisa dzesētāji, transformatori, HTMV ventilatori, ventilators, kā arī materiālu piegādes transports.

Trokšņa novērtējumā un ievades datos ir norādīta avotu radītā skaņas jauda, darbības laiks, vai darbību skaits transportam. Trokšņa novērtējumā nav aplūkoti nozīmīgi trokšņa avoti, kas izvietoti ēkās, kā arī nav analizēti ēkas fasāžu skaņas izolācijas rādītāji.

Secinājumi:

Būvniecības trokšņa raksturošanai izmantota informācija par plašu būvdarbos iesaistītās tehnikas vienību skaitu, kas pirmšķietami ir pietiekams, lai raksturotu ar būvniecības posmu saistītās emisijas. Trokšņa novērtējumā norādītais avota darbības laiks sūkņiem un kompresoriem nesakrīt ar ievades datos (Histogrammās) norādīto darbības laiku.

Eksploatācijas posma trokšņa raksturošanai izmantota informācija par avotiem, kas izvietoti ārpus ēkām. Iepazīstoties ar Ziņojumu un trokšņa novērtējumu, nav identificēti potenciāli nozīmīgi trokšņa avoti, kas izvietoti ārpus ēkām, bet nav iekļauti novērtējumā. Nozīmīgi ar paredzēto darbību saistīti trokšņa avoti ir izvietoti ēkās, tomēr ne Ziņojumā, ne Trokšņa novērtējumā nav vērtēta ēkas ārējo norobežojošo konstrukciju skaņas izolācija. Ziņojumā iekļautajās koģenerācijas stacijas vizualizācijas (4.19. attēls) ir redzams, ka ēkas fasādēs ir izbūvēti arī logi.

Rekomendācijas:

Ieteicams precizēt informāciju par būvniecības laikā izmantoto sūkņu un kompresoru darbības laiku.

Ziņojums un Trokšņa novērtējums ir jāpapildina ar ēkās izvietoto trokšņa avotu raksturojumu, novērtējot arī ēkas ārējo norobežojošo konstrukciju skaņas izolācijas rādītājus.

4. AR PAREDZĒTO DARBĪBU NESAISTĪTIE RŪPNIECISKIE TROKŠŅA EMISIJAS AVOTI

Lai novērtētu esošo rūpnieciskās darbības troksni, kā arī kumulatīvas ietekmes, modelēts Rīgas TEC-2 radītais trokšņa līmenis, kura raksturošanai izmantoti 3 punktveida emisijas avoti. Citi rūpnieciskās darbības trokšņa avoti nav vērtēti.

Secinājumi:

Ar paredzēto darbību nesaistīto rūpniecisko trokšņa avotu raksturošanai izmantotie dati ir nepamatoti un nepietiekoši. Rīgas TEC-2 teritorijā ir izvietoti vairāki desmiti trokšņa avotu, transformatori, dzesētāji, ventilācijas iekārtas utt. Ne ziņojumā ne trokšņa novērtējumā nav sniegts skaidrojums, kādēļ informācija par šiem trokšņa avotiem nav izmantota. Atsaucē uz 2011. gadā izstrādātu IVN ziņojumu viena objekta rekonstrukcijai Rīgas TEC-2 teritorijā ir nekorekta. Pat 2011. gadā izstrādātajā ziņojumā ir izmantots lielāks avotu skaits.

Lai gan paredzētās darbības teritorija atrodas rūpnieciskās darbības zonā, kur izvietoti dažādi uzņēmumi, kuru darbības laikā viennozīmīgi tiek radīts troksnis, piemēram, būvgružu pārstrāde, betona ražošana, kokapstrāde vai metāllūžņu pārkraušana, Trokšņa novērtējumā tie

nav apzināti un vērtēti. Iepazīstoties ar Valsts vides dienesta datiem par izsniegtajām atļaujām un apliecinājumiem piesārņojošas darbības veikšanai, redzams, ka paredzētās darbības teritorijas apkārtnē ir izvietots nozīmīgs skaits trokšņa avotu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, gan esošā rūpnieciskās darbības, gan kumulatīvā trokšņa novērtējums nav sagatavots atbilstoši Programmas 2.3.6. un 3.2.5. punkta prasībām.

Rekomendācijas:

Ar paredzēto darbību nesaistīto rūpniecisko trokšņa avotu trokšņa novērtējums ir jāpārstrādā, modelēšanai izmantojot informāciju par paredzētās darbības apkārtnē izvietotajiem rūpnieciskajiem trokšņa avotiem.

5. TROKŠŅA UZTVĒRĒJU IZVĒLE

Trokšņa pārvaldības noteikumi nosaka, ka vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai. Novērtējot vides trokšņa robežlielumus, ņem vērā pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu, kas atbilst attiecīgajai šā pielikuma 1. punktā minētajai apbūves teritorijas izmantošanas funkcijai.

Trokšņa novērtējumā izmantoti 8 uztvērēju punkti, no kuriem pirmšķietami daļa atbilst Trokšņa pārvaldības noteikumu prasībām. Izskatot Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto informāciju par dzīvojamo ēku novietojumu paredzētās darbības teritorijas apkārtnē redzams, ka receptori izvietoti ne pie visām dzīvojamajām ēkām. Trokšņa novērtējuma sagatavotājs nav norādījis to, kādi robežlielumi tiek piemēroti konkrētajai apbūves teritorijai vai ēkai.

Secinājumi:

Lai gan Ziņojumā un Trokšņa novērtējumā ir iekļauta informācija par esošo un prognozēto trokšņa līmeni uztvērēju punktos, to izvēle, attiecināmais robežlielums, kā arī pamatojums, kādēļ novērtējums veikts tieši konkrētā punktā nevis visā apbūves teritorijā, Trokšņa novērtējumā un Ziņojumā nav sniegts.

Rekomendācijas:

Trokšņa novērtējums un Ziņojums jāpapildina ar informāciju par trokšņa uztvērēju izvēles pamatojumu. Ieteicams pārskatīt Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto informāciju par paredzētās darbības teritorijas tuvumā izvietotajām būvēm.

6. SECINĀJUMI

- **Emisijas avotu, emisiju raksturojumā, kā arī uztvērēj punktu izvēlē konstatētas būtiskas nepilnības, kas norādītas iepriekšējos atzinuma punktos.**
- **Pēc norādīto trūkumu novēršanas jāveic atkārtota trokšņa modelēšana, jo labojumiem sagaidāma būtiska ietekme uz modelēšanas rezultātu.**
- **Pamatojoties uz iesniegtajiem rezultātiem, nav iespējams sniegt ticamu un pamatotu vērtējumu par paredzētās darbības ietekmi uz trokšņa piesārņojuma līmeni.**

SALASPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90000024008, Līvzemes iela 8, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169, tālr. 67981010
e-pasts: dome@salaspils.lv, www.salaspils.lv

01.06.2026.

Nr.ADM/5-5.5/26/1974

Uz 22.05.2026

Nr. 11.16/AP/4828/2026

Valsts Vides Dienests
Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045

Par viedokļa sniegšanu

Salaspils novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) saņemta Jūsu 2026. gada 22. maija vēstule Nr. 11.16/AP/4828/2026 par SIA “Gren Latvija” plānoto darbību – atkritumu reģenerāciju enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā (turpmāk – Plānotā darbība), ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) un lūgumu Pašvaldībai savas kompetences ietvaros sniegt atsauksmi par Ziņojumu un/vai priekšlikumus Ziņojuma pilnveidošanai, kā arī izvirzīt obligātos nosacījumus paredzētās darbības realizācijai līdz 2026. gada 12. jūnijam.

Nemot vērā, ka Plānotā darbība paredzēta Salaspils novada administratīvajā teritorijā, Pašvaldības iedzīvotāji iesaistās IVN procesā un vēršas Pašvaldībā ar jautājumiem, iesniegumiem un iebildumiem par Plānoto darbību un Ziņojumu. Uzklusot iedzīvotāju paustos viedokļus, ierosinājumus un bažas, Pašvaldība secina, ka sabiedrībā pastāv būtiskas bažas par Ziņojuma izstrādes ietvaros piesaistīto ekspertu atzinumu objektivitāti un neitralitāti, īpaši jautājumos, kas saistīti ar iespējamo ietekmi uz cilvēka veselību, gaisa kvalitāti, gruntsūdeņiem ilgtermiņā, kā arī aizsargājamām putnu sugām.

Vienlaikus iedzīvotāji atsaucas uz pētījumiem un publikācijām, tostarp “Zero Waste Europe” materiāliem, kuros analizēta atkritumu reģenerācijas staciju iespējamā ietekme uz apkārtējo vidi un sabiedrības veselību, piemēram:

“New data links waste incinerators to toxic contamination in surrounding environments – Spain, France, Netherlands. 2025.”;

“Biomonitoring data shows food across Europe is alarmingly polluted near waste (co)incinerators. 2024.”

Tāpat iedzīvotāji atsaucas uz publiski pieejamu informāciju par pārbaudēm pie “Gren” reģenerācijas stacijas Kauņā, kur minēti dioksīnu koncentrācijas pārsniegumi vīstū olās, kā arī tiek paustas bažas par operatoru veikto mērījumu objektivitāti un nepieciešamību nodrošināt publiski pieejamu nepārtrauktu emisiju monitoringu reāllaikā. Pašvaldība nevērtē minēto pētījumu un publikāciju zinātnisko pamatotību, tomēr uzskata, ka IVN procesa ietvaros ir nepieciešams tos izvērtēt, lai nodrošinātu iespējami pilnīgu un objektīvu lēmuma pieņemšanu.

Lai gūtu pārlicību par Plānotās darbības drošumu un stiprinātu sabiedrības uzticēšanos Plānotās darbības IVN procesam, Pašvaldības priekšlikums ir Valsts vides dienestam, atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. pantā noteiktajam, pieaicināt neatkarīgus un neitrālus ekspertus Ziņojuma papildu izvērtēšanai, tostarp izvērtējot iedzīvotāju norādītos argumentus, pētījumus un bažas par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, gaisa kvalitāti, gruntsūdeņiem un bioloģisko daudzveidību. Pašvaldības ieskatā šāda papildu izvērtēšana ir

būtiska, lai nodrošinātu IVN procesa caurskatāmību, objektivitāti un sabiedrības uzticēšanos pieņemtajiem lēmumiem.

Vienlaikus informējam, ka Pašvaldībā ir saņemts kolektīvais iesniegums (reģistrēts Pašvaldībā ar Nr. ADM/1-17.3/26/462-IES), kurā izteikts lūgums Pašvaldības domei neatbalstīt projektu – atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā Aconē, Salaspils novadā, kā arī paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Kolektīvais iesniegums šobrīd tiek izskatīts atbilstoši Pašvaldību likuma 56. un 57. pantā noteiktajai kolektīvo iesniegumu izskatīšanas kārtībai. Iedzīvotāju paraksti ir pārbaudīti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē un no 849 apstrādātiem personu kodiem pēc Fizisko personu reģistra datiem 489 personas atbilst parakstītāja statusam. Ņemot vērā ievērojamo iedzīvotāju iesaisti un sabiedrības interesi par Plānoto darbību, Pašvaldība aicina ņemt vērā minēto kolektīvo iesniegumu IVN procesa ietvaros, lai objektīvi izvērtētu sabiedrības iesaistes apjomu un izteiktos iebildumus.

Ņemot vērā minēto, Pašvaldība lūdz Valsts vides dienestu savas kompetences ietvaros nodrošināt neatkarīgu un padziļinātu Ziņojuma izvērtēšanu, tajā skaitā izvērtējot iedzīvotāju norādītos argumentus, pētījumus un bažas par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, gaisa kvalitāti, gruntsūdeņiem un bioloģisko daudzveidību. Pašvaldības ieskatā šāda papildu izvērtēšana ir būtiska, lai nodrošinātu IVN procesa caurskatāmību, objektivitāti un sabiedrības uzticēšanos pieņemtajiem lēmumiem.

Izpilddirektore

Silvija Puriņa

Liene Turne
29478068

10.06.2026.

Nr. 4.3 / 9509

PRIEKŠLIKUMI
ietekmes uz vidi novērtējuma pilnveidošanai**Priekšlikumi izdoti:** Valsts vides dienests (paziņošanai e-adresē)**Objekta nosaukums un adrese:** Atkritumu reģenerācijai enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.**Pasūtītājs:** SIA "Gren Latvija".

Pamatojoties uz iepriekš izdotajiem 2024. gada 6. novembra Nr. 4.3/20413, 2025. gada 7. augusta Nr. 4.3/14624 un 2026. gada 21. janvāra Nr. 4.3/1076 priekšlikumiem

Priekšlikumi:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk—IVN) ziņojumā skaidri norādīt nepieciešamību salāgot plānoto ieceri ar būvprojektu Nr.BIS-BL-870186-11046 "Salaspils novada pašvaldības autoceļa "Jaudas iela" pievienojuma pie valsts vietējā autoceļa V35 "Šķīrotava - Saurieši" pārbūve, Jaudas iela 1, Acone, Salaspils pag., Salaspils nov., LV-2119".
2. IVN ziņojumā norādīt lielgabarīta transporta kustības maršrutus, lai pārliecinātos par piekļuves iespējamību un maršrutu atbilstību transporta kustības nodrošināšanai.
3. Formulā (3.1) izmantotā ADT vērtība 770 transportlīdzekļi diennaktī neatbilst iepriekš tekstā norādītajai 2024. gada satiksmes intensitātei Granīta ielā (V35), kas ir 7053 transportlīdzekļi diennaktī. Lūdzam pamatot ADT vērtības 770 izmantošanu aprēķinos vai attiecīgi precizēt aprēķinu metodiku un izmantotās satiksmes intensitātes rādītājus.
4. IVN ziņojuma 3.11. tabulā ņemt vērā maksimāli iespējamo autotransporta skaitu, paredzot sliktāko iespējamo scenāriju.
5. Precizēt IVN ziņojuma tekstu atbilstoši sniegtajai informācijai par kravas transporta plūsmu laika posmā no plkst. 11:00 līdz plkst. 16:00, piemēram, norādot, ka atkritumu pieņemšana tiek organizēta no plkst. 11:00 līdz plkst. 16:00.

Priekšlikumi izdoti pamatojoties uz:

1. Valsts vides dienesta 2026. gada 22. maija iesniegumu (reģistrācijas Nr. 1-7339).
2. Likuma "Par autoceļiem" 7. panta trešo daļu.
3. Aizsargjoslu likumu.
4. Ministru kabineta 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem".
5. Likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

Rīgas reģionālās nodaļas vadītāja

A. Roze

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

RĪGAS REĢIONA PĀRVALDE

Jaunpils iela 13, Rīga, LV-1002; tālr.: 62302100; e-pasts: rrp@vugd.gov.lv; www.vugd.gov.lv

Rīgā

11.06.2026. Nr.22/8-1.6/1323
Uz 22.05.2026. Nr. 11.16/AP/4828/2026

Valsts vides dienests
_DEFAULT@90000017078

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk - Dienests) Rīgas reģiona pārvalde (turpmāk – Pārvalde) saņēma izvērtēšanai iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumu par SIA “Gren Latvija”, reģ. nr. 40103854352, paredzēto darbību – atkritumu reģenerāciju enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.

Pārvalde norāda, ka izvērtējot savas kompetences ietvaros IVN ziņojumā minēto informāciju, Dienestam nav priekšlikumu IVN ziņojuma pilnveidošanai un neizvirza papildu nosacījumus paredzētās darbības realizācijai.

Vienlaikus Pārvalde norāda, ka konkrēto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības risinājumu atbilstība normatīvo aktu prasībām ir nodrošināma turpmākajos projektēšanas un būvniecības posmos atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Priekšnieka pienākumu izpildītājs
pulkvežleitnants

U.Vējš

Līga Čerpakovska, 27342268
liga.cerpakovska@vugd.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, e-pasts pasts@daba.gov.lv

Siguldā

11.06.2026. Nr. 3.27/3967/2026-N

Uz 22.05.2026. Nr. 11.16/AP/4828/2026

Valsts vides dienestam

Nosūtīšanai e-adresē

Par atsaukšanas sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir saņēmusi Valsts vides dienesta 2026. gada 22. maija vēstuli Nr. 11.16/AP/4828/2026, kurā Pārvaldei lūgts savas kompetences ietvaros sniegt atsauksmi par SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības "Atkritumu reģenerācija enerģijas ražošanas koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā" (turpmāk - paredzētā darbība) ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk – IVN ziņojums), sniegt priekšlikumus tā pilnveidošanai un/vai izvirzīt obligātos nosacījumus paredzētās darbības realizācijai.

Pārvalde ir iepazinusies ar iesniegto IVN ziņojumu un tā pielikumiem un konstatē, ka IVN ziņojumā ir ņemti vērā Pārvaldes 2025. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1328/2025-N "Par konsultāciju ietekmi uz vidi novērtējuma ietvaros" un 2026. gada 13. janvāra vēstulē Nr. 4.8/242/2026-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izvērtējumu" sniegtie priekšlikumi.

Nemot vērā iepriekš minēto, Pārvalde uzskata, ka paredzētā darbība ir pieļaujama no dabas aizsardzības viedokļa, ja tiek ievēroti IVN ziņojuma 6.8. apakšpunktā "Ietekmes mazināšanas pasākumi uz dabas vērtībām", ekspertu atzinumos, kā arī IVN ziņojuma 10.2. tabulā "Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju raksturojums" paredzētie pasākumi.

Dabas aizsardzības departamenta direktore

Gita Strode

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisku parakstu un satur laika zīmogu.

Jakovele 20299454

inese.jakovele@daba.gov.lv

Veselības inspekcija

Talejas iela 1, Rīga, LV-1026, tālrunis: 67081600, e-adrese, e-pasts: pasts@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Rīgā

12.06.2026	Nr.	1.7.5.-1./5844
Uz 22.05.2026	Nr.	11.16/AP/4828/2026

Valsts vides dienestam

Par viedokļa sniegšanu

Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Higiēnas novērtēšanas nodaļa (turpmāk – Inspekcija) ir saņēmusi Valsts vides dienesta vēstules (reģistrētas Veselības inspekcijas dokumentu vadības sistēmā ar Nr. 18151, 19673) ar lūgumu sniegt viedokli par SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā” (turpmāk – IVN ziņojums), kā arī papildus izvērtēt Salaspils novada pašvaldības un iedzīvotāju paustos argumentus, pētījumus un bažas par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību.

Paredzētās darbības ietvaros Aconē, Salaspils novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr. 8031 001 0745 (Jaudas iela 1), aptuveni 3,64 ha platībā plānots izbūvēt jaunu atkritumu koģenerācijas staciju ar nepieciešamo infrastruktūru siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai. Atbilstoši Salaspils novada teritorijas plānojumam paredzētās darbības vieta atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), kur atļauta rūpnieciskās ražošanas ēku būvniecība. Tuvākās dzīvojamās ēkas ir Acones TEC-2 dzīvojamās mājas (aptuveni 823 m attālumā), Dreiliņu mazstāvu apbūves teritorija (aptuveni 966 m), Rūķīšu ciems (aptuveni 1,74 km), kā arī tuvākā viensēta (aptuveni 847 m; Kazarmas 10. km, Ropažu novads, Stopiņu pagasts).

Plānotās darbības tehnoloģiskais process ietver kurināmā pieņemšanu un uzglabāšanu, sadedzināšanu, siltuma atgūšanu, dūmgāzu attīrīšanu, pelnu apsaimniekošanu, kā arī siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Kā pamatkurināmo paredzēts izmantot šķirotus, nebīstamus un pārstrādei nederīgus atkritumus. Maksimālais atkritumu reģenerācijas apjoms plānots līdz 200 000 t/gadā, paredzot 50–70 MW siltuma jaudu un 15–20 MW elektrisko jaudu.

IVN ziņojumā analizētas darbības vietas, infrastruktūras un tehnoloģisko risinājumu alternatīvas: kustīgo ārdurvju tipa atkritumu reģenerācijas tehnoloģija un verdošā slāņa atkritumu reģenerācijas tehnoloģija. Ņemot vērā tehnoloģiskos, vides un ekonomiskos aspektus, kā arī mazāku bīstamo pelnu veidošanos un vienkāršāku ekspluatāciju, IVN ziņojumā rekomendēta kustīgo ārdurvju tehnoloģijas īstenošana.

IVN ziņojumā sniegta informācija par esošo vides stāvokli un izvērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, smakām, virszemes un pazemes ūdeņiem, augsni un grunts kvalitāti, dabas vērtībām, klimatu, kā arī sociālekonomisko vidi. Tāpat noteikti pasākumi potenciālo ietekmju mazināšanai un vides monitoringa nodrošināšanai.

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti, IVN ziņojuma ietvaros veikts gaisa emisiju novērtējums, kas aptver gan būvniecības, gan ekspluatācijas posmu. Novērtējumā analizētas cilvēka veselībai nozīmīgākās piesārņojošās vielas, tostarp slāpekļa oksīdi (NO_x), sēra dioksīds (SO₂), oglekļa monoksīds (CO), cietās daļiņas (PM₁₀ un PM_{2,5}), sālsskābe (HCl),

fluorūdeņradis (HF), smagie metāli, kā arī izvērtēti atkritumu sadedzināšanas procesam raksturīgie noturīgie organiskie piesārņotāji, tostarp dioksīni un furāni.

Saskaņā ar IVN ziņojumā ietvertajiem aprēķiniem un izkliedes modelēšanas rezultātiem paredzētās darbības radīto emisiju koncentrācijas nepārsniegs Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktās prasības. Gaisa kvalitātes novērtējumā izmantoti LVĢMC sniegtie fona dati un modelēšanā vērtētas arī summārās piesārņojošo vielu koncentrācijas, ieskaitot fona piesārņojumu un kumulatīvo ietekmi ar citiem apkārtņē esošajiem emisiju avotiem. Pamatojoties uz IVN ziņojumā sniegto informāciju, gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi netiek prognozēti ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā.

Kā pozitīvi vērtējama plānotā daudzpakāpju dūmgāzu attīrīšanas sistēmas un nepārtrauktās emisiju monitoringa sistēmas (CEMS) ieviešana. Pamatojoties uz IVN ziņojumā sniegtajiem modelēšanas rezultātiem un pieņēmumiem, nav prognozējama būtiska negatīva ietekme uz apkārtējo iedzīvotāju veselību gaisa kvalitātes aspektā.

Attiecībā uz pašvaldības un iedzīvotāju paustajām bažām par iespējamo ietekmi uz veselību no atkritumu sadedzināšanas procesā radītajām emisijām, tostarp dioksīniem, furāniem un citām noturīgām organiskām vielām, Inspekcija norāda, ka minētās vielas ir atzītas par cilvēka veselībai potenciāli bīstamām, un to emisiju ierobežošana un kontrole ir viens no būtiskākajiem nosacījumiem atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībā. Dioksīni un furāni raksturojas ar spēju ilgstoši saglabāties vidē un uzkrāties dzīvajos organismos, tādēļ šo vielu emisiju samazināšana un kontrole ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem atkritumu sadedzināšanas iekārtu drošai ekspluatācijai.

Inspekcija ir iepazinusies ar pašvaldības vēstulē minētajām publikācijām un pētījumiem par atkritumu sadedzināšanas iekārtu iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrības veselību. Vienlaikus jānorāda, ka atsevišķu pētījumu rezultāti nevar tikt tieši attiecināti uz konkrēto paredzēto darbību, jo iespējamā ietekme ir atkarīga no izmantotās tehnoloģijas, emisiju kontroles sistēmām, ekspluatācijas kvalitātes, apkārtējās vides apstākļiem un citiem faktoriem.

Vienlaikus Apvienotās Karalistes Veselības drošības aģentūras (UK Health Security Agency) veiktajā sistemātiskajā epidemioloģisko pierādījumu pārskatā secināts, ka pašlaik nav skaidru pierādījumu par saistību starp mūsdienīgu, labi regulētu sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu emisiju iedarbību un saslimstību, vēža gadījumiem vai nelabvēlīgiem dzemdību rezultātiem. Pārskatā arī norādīts, ka šādas atkritumu sadedzināšanas iekārtas rada tikai nelielu ieguldījumu vietējā gaisa piesārņotāju koncentrācijā salīdzinājumā ar citiem gaisa piesārņojuma avotiem.

Attiecībā uz pašvaldības un iedzīvotāju paustajām bažām par iespējamiem dioksīnu koncentrācijas pārsniegumiem pie citām līdzīga veida iekārtām ārvalstīs, Inspekcija norāda, ka šādi gadījumi paši par sevi nav uzskatāmi par pierādījumu tam, ka līdzīga ietekme neizbēgami rastos arī paredzētās darbības īstenošanas gadījumā Aconē. Vienlaikus minētie piemēri apliecina nepieciešamību nodrošināt stingru emisiju kontroli, regulāru monitoringu un kompetento institūciju uzraudzību visā objekta ekspluatācijas laikā.

IVN ziņojumā identificēti trīs potenciālie smaku emisiju avoti – sadedzināšanas iekārtas dūmenis, kurināmā izkraušanas zona un kurināmā bunkurs. Veiktās smaku izplatības modelēšanas rezultāti liecina, ka maksimālās prognozētās smaku koncentrācijas, tostarp kumulatīvajā novērtējumā, nepārsniedz Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumos Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" noteikto smakas mērķlielumu. Pamatojoties uz IVN ziņojumā sniegto informāciju, nav sagaidāma būtiska smaku ietekme uz apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti un labsajūtu. Vienlaikus Inspekcija uzskata par būtisku nodrošināt efektīvu atkritumu pieņemšanas, uzglabāšanas un apsaimniekošanas procesu kontroli, lai nepieļautu smaku emisiju pieaugumu objekta ekspluatācijas laikā.

IVN ietvaros tika veikts trokšņa novērtējums, analizējot gan esošo trokšņa līmeni, gan tā prognozētās izmaiņas objekta būvniecības un ekspluatācijas laikā. Trokšņa modelēšanas rezultāti liecina, ka trokšņa līmenis tuvākajās dzīvojamās teritorijās nepārsniegs Ministru kabineta 2014.

gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība “noteiktos robežlielumus. Ņemot vērā, ka ilgstoša paaugstināta trokšņa iedarbība var nelabvēlīgi ietekmēt cilvēka veselību un dzīves kvalitāti, Inspekcija uzskata par būtisku nodrošināt projektā paredzēto trokšņa samazināšanas pasākumu pilnvērtīgu īstenošanu un nepieciešamības gadījumā veikt papildu trokšņa monitoringu ekspluatācijas laikā.

Saskaņā ar IVN ziņojumu netiek prognozēta būtiska ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņiem, augsni, dabas vērtībām, kultūras pieminekļiem vai citām vides komponentēm.

Attiecībā uz kumulatīvo ietekmi IVN ziņojumā secināts, ka paredzētās darbības, plānotās atkritumu reģenerācijas iekārtas, kā arī citu apkārtnē esošo rūpniecisko objektu kopējā ietekme neradīs normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes, smaku un trokšņa robežvērtību pārsniegumus. Pamatojoties uz IVN ziņojumā ietvertu informāciju, būtiska kumulatīva ietekme uz sabiedrības veselību nav prognozējama.

Inspekcija vērš uzmanību, ka paredzētās darbības ietekmes zonā atrodas vairākas dzīvojamās teritorijas, tostarp Acones TEC-2 dzīvojamās mājas, Dreiliņu mazstāvu apbūves teritorija, Rūķīšu ciems un citas dzīvojamās viensētas. Lai gan IVN ziņojumā veiktie gaisa kvalitātes, smaku un trokšņa izplatības modelēšanas rezultāti neliecina par normatīvajos aktos noteikto robežvērtību pārsniegumiem un normatīvie akti neparedz atsevišķus kritērijus jutīgajām iedzīvotāju grupām, bērni, gados vecāki cilvēki, grūtnieces un personas ar hroniskām saslimšanām var būt jutīgākas pret vides faktoru ietekmi. Tādēļ Inspekcija iesaka monitoringa rezultātu izvērtēšanā pievērst uzmanību arī iespējamajai ietekmei uz minētajām iedzīvotāju grupām un nepieciešamības gadījumā īstenot papildu pasākumus iespējamās ietekmes mazināšanai.

Inspekcija vērš uzmanību, ka paredzētā darbība ir izraisījusi ievērojamu sabiedrības interesi un bažas par iespējamo ietekmi uz veselību un dzīves kvalitāti. Lai gan sabiedrības paustās bažas pašas par sevi nevar tikt uzskatītas par pierādījumu paredzētās darbības negatīvai ietekmei uz veselību, tās norāda uz nepieciešamību nodrošināt īpaši augstu caurskatāmības, monitoringa un sabiedrības informēšanas līmeni gan lēmuma pieņemšanas procesā, gan objekta iespējamās ekspluatācijas laikā.

Inspekcijas kompetencē neietilpst IVN ziņojuma izstrādātāju vai ekspertu neatkarības un objektivitātes izvērtēšana, kā arī lēmuma pieņemšana par papildu ekspertu piesaistīšanu IVN procesa ietvaros.

Pamatojoties uz IVN ziņojumā ietvertu informāciju un Inspekcijas kompetencē esošo jautājumu izvērtējumu, nav identificēti tādi sabiedrības veselības riska faktori, kas būtu vērtējami kā izslēdzoši paredzētās darbības īstenošanai.

Inspekcija iesaka:

- nodrošināt normatīvajos aktos noteikto emisiju monitoringu visā objekta ekspluatācijas laikā, tai skaitā nepārtrauktu emisiju monitoringa sistēmas (CEMS) darbību;
- periodiski kontrolēt dioksīnu, furānu un citu atkritumu sadedzināšanas procesam raksturīgo piesārņojošo vielu emisijas;
- veikt regulāru trokšņa un smaku monitoringu;
- nodrošināt monitoringa rezultātu pieejamību kompetentajām institūcijām un sabiedrībai;
- savlaicīgi īstenot korektīvos pasākumus, ja tiek konstatētas novirzes no noteiktajām vides kvalitātes prasībām;
- nepieciešamības gadījumā aktualizēt ietekmes mazināšanas pasākumus atbilstoši faktiskajai situācijai;
- izvērtējot monitoringa rezultātus, pievērst īpašu uzmanību jutīgajām iedzīvotāju grupām.

Minēto pasākumu īstenošana sekmēs paredzētās darbības iespējami mazāku ietekmi uz apkārtējo vidi, iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti.

Sabiedrības veselības departamenta
Higiēnas novērtēšanas nodaļas vadītāja

Olga Saganoviča

Irina Talanova, 67317787

irina.talanova@vi.gov.lv,
Valērija Fomčenko, 67819676
valerija.fomcenko@vi.gov.lv

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS MĀJOKĻU UN VIDES DEPARTAMENTS

VIDES PĀRVALDE

Brīvības iela 49/53, Rīga, LV-1010, tālrunis 67105525

e-pasts: dmv@riga.lv

Rīgā

15.06.2026. Nr. DMV-26-4920-nd

Uz 22.05.2026 Nr. 11.16/AP/4828/2026

Valsts vides dienests
paziņošanai e-adresē

Informācijai:

Rīgas valstspilsētas pašvaldības
Pilsētas attīstības departaments
pad@riga.lv

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu "Atkritumu reģenerāciju enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā"

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departamenta Vides pārvalde (turpmāk – Vides pārvalde) ir saņēmusi un izskatījusi Valsts vides dienesta 22.05.2026. vēstuli Nr. 11.16/AP/4828/2026 par SIA "Geo Consultants" izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu "Atkritumu reģenerāciju enerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā" (turpmāk – Ziņojums), kurā lūgts sniegt priekšlikumus un viedokli par Ziņojumu.

Vides pārvalde ir izvērtējusi Ziņojumu un sniedz komentārus un iebildumus:

Viedoklis, iebildumi un priekšlikumi	
Sadzīves atkritumu un bīstamo atkritumu apsaimniekošana	Ziņojumā norādīts, ka paredzētās darbības rezultātā radušies smagie pelni tiks izmantoti būvniecībā, bet vieglie pelni eksportēti. Nav precizēts, kā praktiski tiks nodrošināts bīstamo pelnu eksports – trūkst informācijas par operatoriem, maršrutiem un riskiem. Nav aprakstītas alternatīvas gadījumam, ja eksports nav iespējams, kā arī

	nepietiekami analizēta atkarība no ārvalstu infrastruktūras. Tāpat nav izvērtēta normatīvā regulējuma trūkuma ietekme uz pelnu izmantošanu Latvijā, līdz ar to arī potenciālā ietekme uz paredzētās darbības realizāciju un ilgtspēju.
Avāriju risks	Ziņojumā aprakstīt dažādi iespējamie bīstamākie avāriju scenāriji ar dabasgāzi (metānu – CH₄), kuru paredzēts izmantot ražošanas procesos, kā arī scenāriji ar amonija hidroksīda (NH₄OH) noplūdi un tvaiku izplatību. Attiecībā par metāna noplūdi noteikti divi bīstamības scenāriji – gāzes noplūde no cauruļvadu ar tūlītēju aizdegšanos (strūklas ugunsgrēks) un novēlotu aizdegšanos (gāzes un gaisa sprādzienbīstama maisījuma veidošanās). Ziņojumā skaitliski novērtētas avāriju sekas momentānas noplūdes gadījumā aizdegoties gāzei, savukārt sprādzienbīstamas vides veidošanās un eksplozija novērtēta kā maziespējama. Izvērtējot citu vielu līdzīgu avāriju scenāriju sekas, ir konstatējams, ka, lai gan sprādzienbīstama vielu ar gaisu maisījuma veidošanās un aizdegšanās ir maziespējamāka par strūklas ugunsgrēku, avārijas sekas ir smagākas. Tādējādi nepieciešams papildināt Ziņojumu ar teorētiski iespējamo avāriju seku scenāriju metāna/gaisa sprādzienbīstama maisījuma ar aizdegšanos un sprādziena pārspiediena izplatību sekām pie nelabvēlīgiem atmosfēras apstākļiem (vēja ātrums 0-1 m/s, atmosfēras stabilitātes klase F), ja avāriju seku modelēšanas programmas šādam scenārijam dod rezultātu.
Citi	3.5.2. nodaļā minēts, ka kurināmā piegādei tiks izmantotas 56 kravas automašīnas, savukārt pelnu izvešanai 12 kravas automašīnas, bet 2 kravas automašīnas – izdedžu un metāla izvešanai. Summējot - 70 kravas automašīnas. Nav norādīts papildus automašīnu skaits, kas veiks izejvielu un palīgmateriālu piegādi. Lūdzu precizēt apkalpojošo kravas automašīnu skaitu 3.5.2. nodaļā un attiecīgi Ziņojumā veikt korektus trokšņa un gaisa piesārņojuma no transporta aprēķinus.
Gaisa kvalitāte	Ziņojumā norādīts, ka gaisa piesārņojuma modelēšanas rezultāti apliecina, ka lielākajai daļai piesārņotāju robežlielumi netiks pārsniegti. Vienīgais konstatētais pārsniegums attiecas uz PM_{2.5}, taču tas ir saistīts ar citu operatoru emisijām un lokalizēts rūpnieciskajā zonā. Emisiju uzraudzību paredzēts nodrošināt ar nepārtrauktās emisijas uzraudzības sistēmu (CEMS), kas nodrošinās atbilstību ES un Latvijas prasībām. Apdzīvotajās vietās, kas atrodas paredzamās darbības vietas tuvumā, piesārņojošo komponentu robežlielumu pārsniegumi nav prognozējami, un paredzētā darbība neparedz gaisa kvalitātes pasliktināšanos. Izvērtējot piesārņojuma izkliedes modelēšanas rezultātus, secināts, ka <i>šobrīd spēkā esošie gaisa kvalitātes normatīvi netiks pārsniegti.</i> Vēršam uzmanību, ka 2021. gadā Pasaules Veselības organizācija

	(turpmāk – PVO) pieņēma jaunas vadlīnijas, kas nosaka stingrākas pieļaujamās koncentrācijas gaisu piesārņojošajām vielām. Pašlaik tiek pārskatīti gaisa kvalitātes normatīvi un tie tiek tuvināti PVO vadlīnijām, taču Ziņojumā nav norādīts, vai aprēķinos tie ir ņemti vērā. Ziņojumā nav veikta esošā vides stāvokļa novērtēšana un analīze, kas, uzsākot paredzēto darbību, kalpotu kā atskaites punkts, lai varētu izvērtēt tās reālo ietekmi uz vidi reāllaikā pēc paredzētās darbības uzsākšanas. Latvijā šobrīd spēkā ir 03.11.2009. noteikumi Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, kas nosaka gaisa kvalitātes normatīvus piesārņojošām vielām, t.sk. slāpekļa dioksīdam, daļiņām PM₁₀, daļiņām PM_{2.5}, benzolam un benz(a)pirēnam. 10.12.2024. stājās spēkā jauna Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2881 (23.10.2024.) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (turpmāk – Direktīva 2024/2881), kas aizstāja Direktīvu 2008/50/EK un noteica daudz stingrākus gaisa kvalitātes normatīvus gandrīz visām gaisu piesārņojošajām vielām, kuri jāievēro sākot no 01.01.2030. Savukārt Eiropas Savienības dalībvalstīm Direktīvas (ES) 2024/2881 prasības jāpārņem nacionālajā likumdošanā līdz 11.12.2026. Paredzētās darbības rezultātā tiks palielināta arī autotransporta satiksmes intensitāte gan Rīgā, gan paredzētās darbības apkaimē, kas savukārt palielinās troksni un gaisa piesārņojumu (puteķļi: daļiņas PM₁₀ un PM_{2.5}, ogļskābās gāzes (CO₂) un slāpekļa dioksīda (NO₂) emisijas, utt.), kas var radīt negatīvu ietekmi uz vidi un sabiedrības veselību. Ņemot vērā iepriekš minēto, lai novērstu iespējamās vides (gaiss, troksnis) piesārņojuma riskus, t.sk. ievērotu <u>jaunos gaisa kvalitātes normatīvus 2030. gadā</u>, izvērtētu alternatīvas un ietekmes mazināšanas pasākumus, kā arī nodrošinātu sabiedrības interešu aizsardzību, nepieciešams detalizētāk izvērtēt plānotās darbības ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību, autotransporta devumu kopējā piesārņojumā un tiešā tuvumā esošo un plānoto uzņēmumu (operatoru) piesārņojošās darbības un to iespējamās un kopējās ietekmes.
Troksnis	3.8. nodaļā par trokšņa emisiju avotu, to radītā trokšņa raksturojumu nav skaidri norādītas transporta tehnikas vienības stacijas ekspluatācijas laikā, nosakot transporta plūsmu un tās radīto trokšņa intensitāti uz autoceļa, kas izmantota aprēķinos. Ir norādīta atsauce 109. lpp. uz 3.31. tabulu, taču tajā ir ietvertas stacionāras tehnoloģiskās iekārtas (piemēram, dzesētāji, transformatori, ventilatori) nevis transporta vienības. Vienlaikus tekstā ir aprakstīti piegāžu un cita transporta kustības aspekti, kā arī sniegta piegādātāju iekšējo maršrutu shēma

	3.21. attēlā, tomēr nav sniegta kvantitatīva informācija par transportlīdzekļu veidiem, skaitu, kustības intensitāti (piemēram, reisu skaitu dienā vai stundā) un citiem parametriem, kas izmantoti satiksmes radītā trokšņa aprēķinos. Ņemot vērā minēto, lūdzam precizēt izmantotos transporta plūsmas datus, transportlīdzekļu raksturlielumus un attiecīgi koriģēt atsauces, lai nodrošinātu satiksmes trokšņa aprēķinu pārskatāmību un izsekojamību.
Virszemes notekūdeņi	Nepieciešams veikt detalizētu izpēti par lietus ūdens noteci no grāvjiem un segtajiem vadiem, norādot sateces baseinus un precīzi pa kādu no grāvju sistēmām tiks novadīts lietus ūdens līdz promtekai. Pēc apraksta nav skaidrs, uz kuru promteku tiks novadīts ūdens no grāvja. Norādīts, ka vēsturiski ūdens ir ticis novadīts virzienā uz Piķurgu, bet šobrīd tā ir nosprostojusies. Pēc aprakstošās daļas nav saprotams, vai nosprostojums virzienā uz Piķurgu tiks atjaunots, lai nodrošinātu noteci, vai lietus ūdeņi tiks novadīti grāvī bez noteces atjaunošanas, lai ūdens iesūktos gruntī.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nepieciešams veikt detalizētāku ietekmes uz vidi novērtējumu, novēršot visas iepriekšminētās nepilnības, kā arī ievērtējot Rīgas valstspilsētas stratēģiskās intereses un tuvākās nākotnes uzdevumus vides kvalitātes, enerģētikas, klimata un atkritumu apsaimniekošanas jomā.

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes priekšniece

E.Meģe

Masaļska 67037881

No Valsts vides dienesta saņemtās fizisko personu vēstules un iesniegumi.
Pārsūtīti SIA "Geo Consultants" bez parakstu lapām.

SALASPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90000024008, Līvzemes iela 8, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169, tālr. 67981010
e-pasts: dome@salaspils.lv, www.salaspils.lv

08.06.2026.

Nr.ADM/1-17.3/26/2133

Uz

Nr.

Valsts vides dienests

Par iedzīvotāja sniegtās informācijas nosūtīšanu izvērtēšanai IVN procesā

Salaspils novada pašvaldībā ir saņemts iedzīvotāja sagatavots materiāls par atkritumu reģenerācijas/dedzināšanas iekārtu izbūvi Latvijā un ar to saistītajiem iespējamajiem vides aspektiem.

Ņemot vērā, ka materiālā ietvertie jautājumi skar paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, tostarp atkritumu izcelsmi un apjomus, emisijas, atbilstību atkritumu apsaimniekošanas un klimata politikas mērķiem, kā arī sabiedriskās apspriešanas laikā sniegto informāciju, pašvaldība nosūta minēto materiālu Valsts vides dienestam izvērtēšanai kompetences ietvaros un pievienošanai attiecīgā IVN procesa materiāliem, ja tas ir attiecināms uz konkrēto paredzēto darbību.

Vienlaikus pašvaldība norāda, ka, nosūtot šo materiālu, tā neapstiprina tajā ietverto faktu, aprēķinu vai secinājumu pareizību, bet lūdz kompetento institūciju tos izvērtēt IVN procedūras ietvaros.

Pielikumā: iedzīvotāja sagatavotais materiāls uz 2 lapām.

Izpilddirektore

Silvija Puriņa

Anita Skubiļina
28719972

2026.05.23.

Nav pieļaujama atkritumu dedzināšanas rūpnīcu būvniecība Latvijā.

Atkritumu dedzināšana Eiropas Savienībā kopš 2020.gada ir atzīta kā vidi piesārņojoša aktivitāte. Lūk, citāts no Eiropas Savienības dokumenta (<https://zerowasteurope.eu> › 2021/05): “Atkritumu dedzināšana ir oglekļietilpīgs process, kas apdraud centienus samazināt oglekļa emisijas un tādējādi laikus panākt oglekļneitralitāti”.

Viena tonna sadedzinātu atkritumu rada ap 0,7-1,7 tonnām CO₂ emisiju. Līdz ar to atkritumu dedzināšana ir pretrunā ar Eiropas *Zaļo kursu*, kas paredz līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 55 % (salīdzinājumā ar 1990. gada emisiju līmeni) un līdz 2050.gadam padarīt Eiropu par klimatiski neitrālu kontinentu (sk. <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/green-deal/>).

Jāņem vērā, ka *Zaļā kursa* mērķi nav rekomedācijas, bet prasības. Tāpēc, ja nesamazināsim gāzu emisijas, būs jāpērk emisiju kvotas. CO₂ emisijas kvotas cena nepārtraukti pieaug un šobrīd tā ir aptuveni 80 EUR par tonnu (<https://www.conexus.lv/aktualitates-sistemas-lietotajiem/par-co2-emisiju-kvotu-iegadi>). Papildus tam par katru no nesasniegtajiem klimata mērķiem būs jāmaksā soda nauda. Sods būs jāmaksā ik gadu līdz mērķi tiks sasniegti.

Katrā ziņā atkritumu dedzināšana nav atkritumu pārstrādes nākotnes tehnoloģija. Tā organizācijas “Bezatkritumu Latvija” portālā lasām (<https://www.zerowastelatvija.lv/post/kapec-atkritumu-dedzinatavu-buvnieciba-nav-laba-doma-starptautiska-petijuma-rezultati>), ka Dānija ir pieņēmusi lēmumu līdz 2030. gadam samazināt dedzināšanas jaudas, slēdzot septiņas dedzinātavas. Domājams, ka ne bez pamata.

Lai apzinātu situāciju ar atkritumiem Latvijā un to pārstrādi nedaudz pastrādāju ar dažiem dokumentiem. Šeit (<https://www.db.lv/zinas/foto-tieksies-samazinat-neskiroto-atkritumu-apjomu-latvija-518387>) raksta, ka Latvijā ik gadu tiek radītas ap 800 000 tonnas sadzīves atkritumu. Savukārt dokumentā (<https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-20212028-gadam>)

lasām, ka saskaņā ar Eiropas direktīvās noteikto, Latvijā 2030. gadā pārstrādāto sadzīves atkritumu daudzumam jāsasniedz 65% no radītā atkritumu daudzuma (sk. tab. 1.1 iepriekš minētajā dokumentā). Līdz ar to iznāk, ka pārstrādei nederīgo atkritumu daudzums, no kuriem daļa būtu derīga dedzināšanai, sasniegs 35%, jeb 280 000 tonnas.

Vides aizsardzības organizācijas “Zaļā brīvība” izdevumā “Atkritumu reģenerācija enerģijas ieguvei - projekti Latvijā” (sk. https://www.zalabriviba.lv/wp-content/uploads/Krauja_Atkritumu_regeneracija_energijas_ieguvei_2024_fin.pdf) rakstīts, ka Latvijā jau būvē vai vēl tiks būvētas atkritumu dedzināšanas rūpnīcas Ventspilī, Jalgavā, Pierīgā, Ropažu novadā, Salaspils novadā, Daugavpilī. Pie tam iepriekš minētajā izdevumā lasām, ka “SCHWENK Latvija” rūpnīca gada laikā sadedzina līdz 200 000 tonnu atkritumu no kuriem divas trešdaļas tiek importētas, jo vietējie piegādātāji nespēj nodrošināt nepieciešamo kurināmā daudzumu.

Ir zināms, ka Salaspils novada rūpnīca viena pati gadā spēs sadedzināt līdz 200 000 tonnām atkritumu (<https://www.ropazi.lv/lv/jaunums/par-sia-gren-latvija-planotieceri-salaspils-novada-acone-atkritumu-regeneracijas-rupnicas-buvnieciba>). Pieļauju, ka kaut ko tuvu tam spēs sadedzināt arī pārējās atkritumu dedzināšanas rūpnīcas.

2026.gada 13. janvārī Salaspilī notika atkritumu dedzināšanas ietekmes uz vidi apspriešana. Šajā apspriedē kāds sapulces dalībnieks uzdeva jautājumu vai tiks dedzināti tikai Latvijā radītie atkritumi un, ja nebūs pietiekami, vai tiks ievesti arī no ārzemēm. Uz šo jautājumu siltumapgādes nozares uzņēmuma SIA “Gren Latvija” vadītājs Andris Vanags atbildēja (citēju no sapulces protokola https://www.geoconsultants.lv/wp-content/uploads/2020/01/Protokols_SA.pdf): “Tikai Latvijā ražotie, radītie atkritumi ir paredzēti mūsu projektam”.

Šāda atbilde ir pretrunā ar informāciju, ka pašmāju atkritumu nepietiek pat cementa rūpnīcas “SCHWENK Latvija” vajadzībām un divas trešdaļas atkritumu tiek ivestas no ārzemēm. Tas nozīmē, ka jauncelāmo atkritumu dedzināšanas rūpnīcu vajadzībām atkritumi lielos daudzumos tiks ievesti no ārzemēm.

Tā kā atkritumu dedzināšana Eiropas Savienībā kopš 2020.gada ir atzīta kā vidi piesārņojoša aktivitāte, Eiropa savus

atkritumus eksportē uz ārzemēm (sk.

<https://www.europarl.europa.eu/topics/lv/article/20180328STO00751/ilgtspejiga-atkritumu-apsaimniekosana-ko-es-dara>). Tagad, acīmredzot, ir paredzēts ar Eiropas atkritumiem “aplaimot” arī Latviju. Bet vai mums to vajag?

Ja esat pret atkritumu dedzināšanu, pārsūtiet šo informāciju tālāk. Varbūt izdosies nosargāt Latviju no piesārņošanas.

K. Krūmiņš

krumins.karlis@gmail.com

Valsts vides dienestam
Rūpniecības iela 23,
Rīga, LV-1045
e-pasta adrese: pasts@vvd.gov.lv

iesniegums

Par SIA "Gren Latvija", reģ. Nr. 40003340949 sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk IVN) par "Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā.", Pirmā redakcija.

Izvērtējot IVN ziņojuma 22. pielikumā (Nr.p.k.19., no 177.Lpp.) sniegtās atbildes uz maniem iepriekš iesniegtajiem iebildumiem un priekšlikumiem (Pielikums Nr.1), secinu, ka daļa jautājumu ir precizēti vai papildināti, tomēr vairākos būtiskos jautājumos sniegtās atbildes neapliecina, ka IVN ziņojumā iepriekš norādītās nepilnības būtu novērstas un nenodrošina pilnīgu un vispusīgu iespējamo ietekmju izvērtējumu.

1. Par smaku emisijām, iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmiem

Mans jautājums:

IVN nav modelēti un kvantitatīvi izvērtēti palaišanas un apturēšanas režīmi, nav izvērtēta emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanās, kā arī nav analizēti netipiski darbības režīmi.

Sniegtā atbilde:

IVN izstrādātāji norāda, ka palaišanas un apturēšanas laikā tiks izmantota dabasgāze, šie režīmi ir īslaicīgi un tādēļ modelēšanā nav iekļauti.

Komentārs:

Uz uzdoto jautājumu nav atbildēts pēc būtības. Jautājums nebija par izmantoto kurināmo, bet gan par iespējamo emisiju un smaku ietekmi pārejas režīmos. Netika veikta ne modelēšana, ne kvantitatīvs novērtējums. Netika izvērtēti scenāriji, kuros vienlaicīgi pastāv nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, pazemināta attīrīšanas sistēmu efektivitāte vai ekspluatācijas traucējumi. Papildus visam, ir minēts maldinošs un nepareizs apgalvojums, ka "palaišanas un apstādināšanas režīmi ir īslaicīgi un šo režīmu laikā kā kurināmais tiek izmantota dabasgāze, nevis atkritumi" – šajos režīmos tiek izmantots kā kurināmais gan dabasgāze, gan atkritumi.

Šāda pieeja rada risku, ka tieši tie darbības režīmi, kuros praksē bieži rodas paaugstinātas emisijas un smakas, nav novērtēti, tādējādi iespējama būtiska ietekmes uz apkārtējiem iedzīvotājiem nenovērtēšana.

2. Par atkritumu uzglabāšanu bunkurā dīkstāves laikā

Mans jautājums:

Nav izvērtēts atkritumu uzturēšanas laiks bunkurā dīkstāves gadījumā un nav noteikts maksimāli pieļaujamais dīkstāves ilgums no smaku riska viedokļa.

Sniegtā atbilde:

Norādīts, ka bunkura ietilpība paredzēta aptuveni septiņu dienu kurināmā rezervei un bunkurā tiks uzturēts pazemināts spiediens.

Komentārs: Joprojām nav noteikts maksimāli pieļaujamais atkritumu uzglabāšanas ilgums, nav izvērtēta ilgstoša dīkstāve, nav analizēta ventilācijas vai filtrācijas sistēmu atteice. Atbildē uzsvars ir uz “pazeminātu gaisa spiedienu”, bet šāda situācija iespējama tikai stacijas darbības laikā.

Šādu scenāriju neizvērtēšana var novest pie būtiska smaku piesārņojuma ilgstošas avārijas vai tehnoloģiskas dīkstāves gadījumā.

3. Par kumulatīvo ietekmi un sliktākajiem scenārijiem

Mans jautājums:

Kumulatīvā ietekme aprēķināta tikai normālas ekspluatācijas apstākļos.

Sniegtā atbilde:

Norādīts, ka analizēta maksimālā kurināmā sadedzināšana un maksimālais transporta apjoms.

Komentārs:

Maksimālā jauda nav tas pats, kas sliktākais vides ietekmes scenārijs. Netika izvērtēta vairāku nelabvēlīgu faktoru vienlaicīga iestāšanās, piemēram, nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, filtrācijas sistēmu efektivitātes samazināšanās vai nestandarta darbības režīmi.

Līdz ar to nav iespējams secināt, kāda būs faktiskā ietekme situācijās, kad sistēmas nedarbosies ideālos apstākļos.

4. Par 19. pielikumā ietverto ierobežotas pieejamības informāciju

Mans jautājums:

Sabiedrībai nav pieejama daļa informācijas, uz kuru balstīti būtiski IVN secinājumi.

Sniegtā atbilde:

Norādīts, ka tā ir ražotāja intelektuālā īpašuma informācija.

Komentārs:

Atbilde neizslēdz sākotnēji norādīto problēmu. Sabiedrībai joprojām nav iespēju pārliecināties par IVN secinājumu pamatotību un pārbaudīt izmantotos pieņēmumus.

Tas ierobežo sabiedrības tiesības pilnvērtīgi piedalīties IVN procesā.

5. Par CEMS datu publisku pieejamību

Mans jautājums:

Pastāv pretruna starp sabiedriskajās apspriedēs sniegtajiem solījumiem un IVN tekstu.

Sniegtā atbilde:

Tiešsaistes datu pieejamība tiek minēta kā iespējams papildu pasākums.

Komentārs:

Atbilde apliecina, ka šobrīd nav juridiski saistoša pienākuma nodrošināt sabiedrībai tiešsaistes pieeju emisiju datiem.

Tas samazina projekta caurspīdīgumu un sabiedrības uzticēšanos emisiju kontroles sistēmai. Kā arī kārtējo reizi pierāda, ka ir paredzēts izpildīt minimālās kontroles un atklātības prasības.

6. Par pelnu un izdedžu klasifikāciju

Mans jautājums:

Kā iespējams secināt, ka izdedži būs nebīstami, ja nav veikti faktiskie testi.

Sniegtā atbilde:

Secinājums balstīts uz līdzīgu objektu darbības pieredzi Lietuvā.

Komentārs:

Uz jautājumu nav sniegta pietiekami pamatota atbilde. Faktiska atkritumu klasifikācija ir nosakāma tikai pēc laboratorisko pārbaužu rezultātiem.

Līdz ar to apgalvojums par nebīstamu atkritumu veidošanos šajā stadijā ir pieņēmums, nevis objektīvos datus balstīts secinājums.

7. Par ārējām monitoringa stacijām

Mans jautājums:

Nepieciešams paredzēt neatkarīgu ārējo monitoringu apdzīvotās vietās.

Sniegtā atbilde:

Šāds monitorings nav paredzēts, jo smaku izplatība nav sagaidāma.

Komentārs:

Atbilde balstīta uz pieņēmumu, ka problēmas neradīsies. Tomēr monitoringa sistēmas mērķis ir nevis apstiprināt jau zināmu problēmu esamību, bet savlaicīgi konstatēt iespējamās novirzes no prognozētās situācijas.

Ārēja monitoringa neesamība samazina iespēju operatīvi identificēt emisiju vai smaku izplatības problēmas un objektīvi izvērtēt iedzīvotāju sūdzības.

8. Par SCR katalizatora efektivitātes samazināšanos

Mans jautājums:

Nav izvērtēta SCR sistēmas efektivitātes samazināšanās dažādos ekspluatācijas režīmos.

Sniegtā atbilde:

Tiks veikta nepārtraukta uzraudzība ar CEMS un apkopes atbilstoši ražotāja prasībām.

Komentārs:

Uz jautājumu nav atbildēts pēc būtības. Netika veikta modelēšana vai analīze, kas parādītu, kā emisijas mainīsies katalizatora efektivitātes samazināšanās gadījumā.

Tādējādi nav izvērtēta iespējama NOx emisiju pieauguma ietekme uz apkārtējo vidi un iedzīvotāju veselību.

Papildus vēlos vērst uzmanību uz IVN procesa pamatmērķi un piesardzības principa piemērošanu.

Saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 15. panta pirmo daļu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma mērķis ir nodrošināt pilnīgu, objektīvu un zinātniski pamatotu plānotās darbības iespējamo ietekmju izvērtējumu.

Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES par noteiktu publisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu paredz, ka IVN procesā ir jāidentificē, jāapraksta un jāizvērtē projekta tiešā un netiešā ietekme uz cilvēku veselību, vidi un dzīves kvalitāti, kā arī jānodrošina efektīva sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā.

IVN procesa būtība nav pierādīt, ka paredzētā darbība būs droša gadījumā, ja visas tehnoloģiskās sistēmas vienmēr darbosies precīzi atbilstoši projektētajiem parametriem, ražotāja instrukcijām un ideālajiem ekspluatācijas nosacījumiem.

Tieši pretēji – IVN procesa galvenais uzdevums ir identificēt iespējamos riskus, novirzes no normālas darbības, tehnoloģisko sistēmu efektivitātes samazināšanos, ekspluatācijas kļūdas, avārijas situācijas, nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu ietekmi un citus nelabvēlīgus scenārijus, kuri var radīt paaugstinātu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

Šajā gadījumā vairākos būtiskos jautājumos sniegtās atbildes pēc būtības reducējas uz pieņēmumu, ka:

- attīrīšanas iekārtas darbosies atbilstoši projektam;
- SCR katalizators saglabās paredzēto efektivitāti;
- CEMS sistēma nodrošinās nepārtrauktu kontroli;
- bunkurā tiks uzturēts negatīvais spiediens;
- automātiskās aizsardzības sistēmas savlaicīgi novērsīs visas novirzes;
- nepieciešamās apkopes tiks veiktas pilnā apjomā un savlaicīgi.

Tomēr šie pieņēmumi paši par sevi nevar aizstāt risku izvērtējumu.

Nav pietiekami pamatots, kādas būs sekas situācijās, kad:

- samazinās SCR katalizatora efektivitāte;
- rodas daļēja filtrācijas sistēmas atteice;
- ilgstoši tiek uzglabāti atkritumi bunkurā;
- rodas ilgstoša tehnoloģiskā dīkstāve;
- vairāki nelabvēlīgi faktori iestājas vienlaicīgi;
- emisijas rodas palaišanas, apturēšanas vai pārejas režīmos;
- rodas būtiskas novirzes no projektētajiem darbības parametriem.

Tieši šādu scenāriju izvērtēšana ir IVN procesa pamatuzdevums.

Turklāt jāņem vērā, ka paredzētā darbība ir objekts, kas sabiedrībā rada būtisku interesi, bažas un neuzticību. To apliecina gan iesniegto priekšlikumu un jautājumu apjoms, gan sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktie viedokļi.

Tādēļ uzskatu, ka šāda objekta ekspluatācija ilgtermiņā nav pieļaujama, balstoties tikai uz uzņēmuma paškontroli un normatīvajos aktos noteikto minimālo monitoringu.

Lai nodrošinātu sabiedrības uzticēšanos, nepieciešams paredzēt:

- sabiedrībai publiski pieejamus emisiju monitoringa datus reāllaikā;
- regulāru un publiski pieejamu monitoringa rezultātu publicēšanu;
- sabiedrības pārstāvju iesaisti konsultatīvā vai uzraudzības formātā;
- iespēju veikt neatkarīgus pārbaudes mērījumus;
- papildu monitoringu ārpus uzņēmuma teritorijas gadījumos, kad to pieprasa sabiedrības intereses vai saņemtas sūdzības.

Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatu, ka IVN ziņojumā joprojām nav pietiekami izvērtēti vairāki būtiski riska scenāriji, kas var ietekmēt apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veselību un uzticēšanos paredzētās darbības drošumam. Vairākās vietās sniegti paskaidrojumi par plānotajiem tehniskajiem risinājumiem, taču nav veikta pieprasītā risku analīze, modelēšana vai kvantitatīvs novērtējums. Līdz ar to saglabājas pamatotas šaubas par IVN spēju pilnvērtīgi novērtēt iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību nestandarta darbības, vai nelabvēlīgu apstākļu gadījumos.

Lūdzu Valsts vides dienestu, izvērtējot IVN ziņojumu, īpašu uzmanību pievērst tam, vai ir pietiekami izvērtēti ne tikai normālas ekspluatācijas apstākļi, bet arī nelabvēlīgākie iespējamie darbības scenāriji, kā to paredz ietekmes uz vidi novērtējuma būtība un piesardzības princips.

Lūdzu Valsts vides dienestu izvērtēt minētos aspektus, pieņemot lēmumu par IVN ziņojuma atbilstību normatīvo aktu prasībām.

- **IVN mērķis nav pierādīt, ka projekts ir drošs ideālos apstākļos.**
- **IVN mērķis ir identificēt un izvērtēt arī riskus, novirzes, atteices un nelabvēlīgākos scenārijus.**
- **Sabiedrības uzticība šādam objektam nav iespējama bez reālas un nepārtrauktas sabiedrības iesaistes un neatkarīgas kontroles.**

- smaku un potenciālā piesārņojuma ietekmes novērtējums neatbilst Vides aizsardzības likumā noteiktajam piesardzības principam, jo tas balstīts uz ideālu iekārtu darbību, neņemot vērā emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanos ekspluatācijas laikā, iespējamās apkopes nepilnības un netipiskas darbības režīmus, kā arī neparedzot neatkarīgu mērījumu un rezultātu verifikāciju. Iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmi, kuros tipiski rodas īslaicīgi smaku koncentrācijas pārsniegumi, IVN ziņojumā nav modelēti un nav atsevišķi kvantitatīvi izvērtēti, tādējādi nepamatoti ierobežojot ietekmes novērtējumu tikai ar normālas darbības apstākļiem, kas neatbilst IVN mērķim savlaicīgi identificēt iespējamu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- nav izvērtēts atkritumu uzturēšanas laiks bunkurā dīkstāves gadījumā.
- nav noteikts maksimāli pieļaujamais dīkstāves ilgums no smaku riska viedokļa.
- kumulatīvā ietekme aprēķināta normālas ekspluatācijas apstākļos, neanalizējot situācijas, kurās vienlaikus pastāv nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, emisiju kontroles iekārtu efektivitātes samazināšanās un dīkstāves vai avārijas režīmi vienā vai vairākos objektos, tādējādi nepamatoti izslēdzot sliktākos scenārijus un pienācīgi neizvērtējot iespējamo būtisko nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN vairākās sadaļās ir atsauce uz svarīgu un nozīmīgu informāciju, kas ir 19.pielikumā “Ražotāja apliecinājums”, tomēr šī informācija ir noteikta kā ierobežotas pieejamības informācija, tādējādi faktiski nepamatoti ierobežojot sabiedrības tiesības iepazīties ar IVN pamatā esošajiem datiem un padarot sabiedrisko apspriešanu formālu, nevis pilnvērtīgu.
- IVN nodaļā 3.3.1. Kurināmā raksturojums – nav konkrēti norādīts kurināmā izcelsmes avots, tai skaitā nav skaidri noteikts, ka stacijā tiks izmantoti tikai Latvijas teritorijā radītie atkritumi, lai gan projekta virzītājs sabiedriskajās apspriedēs mutiski ir norādījis, ka atkritumu imports netiek plānots. Šāda neatbilstība starp sabiedrībai sniegto informāciju un IVN dokumentāciju rada nenoteiktību par faktiski plānoto darbību un neļauj pienācīgi izvērtēt iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
- IVN nodaļā 3.3.3. minēts, ka siltumenerģija, kas radīsies procesa laikā, tiks nodota Rīgas centralizētajā siltumapgādes sistēmā (AS “Rīgas Siltums”) – tomēr no 2024. gada 22. maija Salaspils novada domes Ekonomiskās un teritoriālās attīstības komitejas sēdes protokola Nr. 10, kā arī no projekta virzītāja pārstāvja mutiski sniegtās informācijas sabiedriskajās apspriedēs ir secināms, ka siltumenerģija paredzēta Acones ciema dzīvojamo māju pieslēgšanai, kas IVN ziņojumā nav atspoguļots.
- IVN 72.Lpp. Emisiju uzraudzības sistēma (CEMS). Uzraudzības iestādēm būs pieejamas dienas (pusstundas) pārskati. Tomēr projekta virzītāja pārstāvis sākotnējās sabiedriskajās apspriedēs ir mutiski norādījis, ka iedzīvotājiem būs nodrošināta iespēja emisiju rādījumus redzēt tiešsaistē. Šāda atšķirība starp publiski sniegtajiem solījumiem un IVN dokumentācijā paredzēto informācijas pieejamību rada nenoteiktību par sabiedrības informēšanas apjomu un neļauj pilnvērtīgi izvērtēt plānotās darbības pārredzamību un ietekmes uz vidi kontroli.
- IVN 72.Lpp. minēts, ka “Plānots, ka CEMS filtru pārbaude un apkope tiks veikta rūpnīcas plānoto remontu laikā, kas plānota reizi gadā, nodrošinot to darbspēju un mērījumu precizitāti.”, savukārt 202.Lpp. minēts “Regulāri tiks veiktas CEMS sistēmas un dūmgāzu attīrīšanas iekārtu apkopes un pārbaudes, nodrošinot to nepārtrauktu un drošu darbību.” Šie formulējumi ir savstarpēji pretrunīgi, jo apkope reizi gadā neatbilst jēdzienam “regulāri” un nerada pārliecību par emisiju uzraudzības sistēmas nepārtrauktu darbspēju un mērījumu precizitāti, tādējādi apšaubot IVN ziņojumā paredzētās emisiju kontroles sistēmas uzticamību.
- IVN 84.Lpp. 3.6.1. sadaļas aprēķini pārsvarā atbilst normatīvajām prasībām, taču tie ir veikti pēc “labvēlīgā / optimālā ekspluatācijas scenārija”, nevis pēc konservatīva vai reālistiska sliktākā

gadījuma pieejas. Aprēķinos netiek izmantotas: maksimālās iespējamās reālās stundas emisijas; scenāriji ar: katalizatora daļēju degradāciju - mainīgu RDF/atkritumu sastāvu - paaugstinātu hlora, slāpekļa vai mitruma saturu.

- Emisiju uzraudzības sistēma/dūmgāzu attīrīšana/rūpnīcas darbība – aprēķini ir veikti pēc “optimālākā” darbības variantā. Nav izvērtēts, kā mainītos rādījumi pie “sliktāka” darbības scenārija.
- IVN 113.Lpp. Kā IVN var norādīt, ka Smagie pelni (izdedži) būs nebīstami atkritumi, ja stacija darbību nav uzsākusī un Smagiem pelniem (izdedžiem) nav veiktas pārbaudes/analīzes. Ņemot vērā, ka projekta virzītājam ir pieredze atkritumu reģenerācijas iekārtu ekspluatācijā, tostarp Lietuvā, kur pelnu un izdedžu klasifikācija tiek noteikta, balstoties uz faktiskiem analīžu rezultātiem, šāds iepriekšējs secinājums nav pamatots ar objektīviem datiem un neatbilst profesionālai atkritumu apsaimniekošanas praksei, radot risku, ka ar izdedžiem saistītā iespējamā bīstamā ietekme uz vidi un cilvēku veselību tiek sistemātiski nenovērtēta.
- IVN 218.Lpp. “Tiks ierīkota ūdens tvertne (16,50 m augstumā, diametrs 13,00 m, 2000 m³ ūdens tvertne, no kuras 850 m³ ir paredzēti ugunsdzēsības sistēmai).” – tomēr IVN dokumentācijā nav aprakstīts, kā tehniski tiks nodrošināta šī apjoma atdalīšana un pastāvīga pieejamība ugunsdzēsības vajadzībām. Nav skaidrs, vai paredzēta fiziska rezervju nodalīšana, atsevišķa uzkrāšana vai citi tehniski risinājumi, kas garantētu ugunsdzēsības ūdens apjoma saglabāšanu avārijas gadījumā, tādējādi nepilnīgi izvērtējot ar ugunsdrošību un avāriju seku ierobežošanu saistītos riskus.
- IVN 219.Lpp. Iedzīvotāju kvalitatīva informēšana par “avārijas situāciju” diemžēl pēc apraksta nedarbotos. Piemērs: 2025.gada “Tolmets” ugunsgrēks, kur iedzīvotāji nekādus brīdinājumus nesaņēma. Nākošās dienas rītā plašsaziņas līdzekļos bija minēts, ka bija nepieciešams aizvērt logus un atslēgt ventilācijas sistēmas.
- IVN 254. Lpp. “Monitoringa veidus, apjomu un biežumu nosaka spēkā esošie normatīvie akti, LPTP un vides uzraudzības valsts institūciju prasības.” – vai VVD uz šo brīdi ir izstrādāts kontroles algoritms šādām stacijām?
- jāparedz mērīt dioksīnus/furānus pirmajā darbības gadā 6 reizes. Atkarībā no rezultātiem, nākošajos gados 4 x gadā
- jāparedz mērīt smago metālu koncentrāciju (Cd; TI; Pb; As; Cr; Ni) un PAO (policikliskie aromātiskie ogļūdenraži).
- jāparedz regulāri veikt toksiskuma analīzes smagajiem pelniem (izdedžiem), vieglajiem pelniem.
- jāparedz veidot neatkarīgu/as sabiedrības darba grupas/biedrības, kas veic neplānotu rūpnīcas darbības kontroli.
- ārpus ražotnes teritorijas, tostarp apdzīvotajās vietās, nepieciešams IVN paredzēt un uzstādīt ārējā monitoringa stacijas ar smaku/emisiju noteikšanas sensoriem (elektroniskajiem deguniem).
- IVN dokumentācijā nav paredzēts SCR katalizatora aktivitātes regulārs audits vairākas reizes gadā, kā arī nav modelēta SCR sistēmas efektivitātes samazināšanās reālos ekspluatācijas apstākļos, tostarp zemākās dūmgāzu temperatūrās, iekārtas palaišanas un apturēšanas režīmos, katalizatora piesārņojuma gadījumā, samazinātas reaģenta padeves apstākļos un NH₃ dozēšanas aizkaves laikā. Šāda pieeja neļauj pienācīgi izvērtēt NOx emisiju kontroles sistēmas faktisko efektivitāti un iespējamās īslaicīgus emisiju pieaugumus, tādējādi nepilnīgi izvērtējot plānotās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Dienestā iesniegta 01.06.2026. ar Salaspils novada pašvaldības 2026. gada 1. jūnija vēstuli
Nr. ADM/5-5.51-17.3/26/1974 (Dienesta reģistrācijas Nr. 5891/AP/2026)

Salaspils novada
priekšsēdētājam
Raivim Anspakam

Ropažos, 2026.gada 26.janvārī

*Par kolektīvo iesniegumu, kurā izteikts lūgums neapstiprināt atkritumu
reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Salaspils novada Aconē*

Ar šo nosūtu Jums kolektīvo iesniegumu no Salaspils novada iedzīvotājiem,
ar kuru Salaspils novada domei ir izteikts motivēts lūgums neatbalstīt plānoto
atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Salaspils novada
Aconē. Lūdzu izskatīt šo kolektīvo iesniegumu steidzamā kārtā tuvākajā
domes sēdē. Lūdzu, izskatot kolektīvo iesniegumu, dot vārdu pilnvarotajam
iesniedzēju pārstāvim;

Tāpat, lūdzu Jūs informēt Valsts vides dienestu par saņemto kolektīvo
iesniegumu un lūgt to pievienot pie rakstiskiem priekšlikumiem par paredzēto
darbību notiekošās sabiedriskās apspriešanas ietvaros.

Pielikumā: 850 iesniedzēju paraksti uz 93 lapām kopā.

Cieņā,

Salaspili, 2026.gada 13.janvārī

KOLEKTĪVAIS IESNIEGUMS (1 lapa no 93)

Pamatojoties uz tehnoloģiski līdzīga, SIA "Gren" norādītā objekta¹ 2025.gada 20.martā publicēto biomonitoringa atskaiti², kas norāda uz dioksīnu pārsniegumu pārtikā 3-5 km no rūpnīcas, PFAS pārsniegumu olās un ūdenī, dioksīnu pieaugumu gaisā 8-300 reizes, avāriju izraisītiem smago metālu noplūdes riskiem un vispārēju piesārņojuma pieaugumu dzīvojamā zonā, pastāv pamatotas bažas par nopietnu kaitējumu iedzīvotājiem un apkārtējai dabai.

Ja šādu rūpnīcu uzceļ 500 m no dzīvojamās zonas, cilvēki būs tiešā toksisko vielu iedarbības zonā: piesārņojums nonāks cilvēku pārtikā, ūdenī un dārzu augsnē, iedzīvotāji ielpos toksiskās daļiņas katru dienu, jebkura avārija 500m attālumā radīs tiešu apdraudējumu iedzīvotājiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, mēs lūdzam Salaspils novada pašvaldību:

1. Neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē.
2. Paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par 5 km no dzīvojamām teritorijām.

Nr.	Vārds, Uzvārds	Personas kods	Paraksts
-----	----------------	---------------	----------

¹ 2025.gada 4.decembra SIA "Gren" prezentācija

² "Biomonitoring research on persistent organic pollutants, (POPs) in the surrounding environment of the WtE waste incinerator in Zubieta 2024. Interim report)

SIA "Geo Consultants"
Olīvu iela 9
Rīga, LV-1004

Informācijai:

Valsts vides dienestam

Ropažu novada pašvaldībai

Salaspils novada pašvaldībai

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departamentam

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamentam

Šķirotavas apkaimes biedrība vēršas pie SIA "Geo Consultants" saistībā ar tās izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējumu (IVN) SIA "Gren" plānotajai atkritumu pārstrādes un reģenerācijas stacijai Jaudas ielā 1, Aconē, kas iesniegts Valsts vides dienestā 24.04.2026.

Biedrība ir apkopojusi dažādu pašvaldību un institūciju sniegtās atbildes par meliorācijas un lietus ūdens novadīšanas sistēmu, kas savieno Granīta ielas industriālo zonu, Salaspils novadu, Ropažu novadu, Rīgas pilsētu (Šķirotava, Ķengarags) un tālāk ietek Daugavas baseinā.

Apkopotā informācija liecina par būtiskām pretrunām starp institūciju secinājumiem:

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments norāda, ka "GEO Rīga" datos nav identificētas kanalizācijas sistēmas, kas varētu izskaidrot piesārņojuma avotu;

Ropažu novada pašvaldības apsekojumā konstatēta piesārņojuma ieplūde caur lietus kanalizācijas sistēmu no Granīta ielas industriālajām teritorijām;

vienlaikus tiek minēta iespēja par nelegāliem notekūdeņu novadījumiem;

netiek vienoti izvērtēta vēsturiskā meliorācijas un pazemes ūdens novadīšanas infrastruktūra.

Biedrības rīcībā esošā informācija un novērojumi liecina, ka teritorijā pastāv vēsturiska, PSRS laikā izbūvēta meliorācijas un lietus ūdens novadīšanas sistēma, kas var funkcionēt ārpus mūsdienu datubāzēs reģistrētās infrastruktūras.

Ņemot vērā iepriekš minēto, biedrība lūdz sniegt skaidrojumu par SIA "Geo Consultants" izmantoto metodoloģiju un datu avotiem IVN izstrādes laikā.

Biedrība lūdz skaidrot:

Kādi hidroloģiskie, inženiertehniskie un topogrāfiskie dati tika izmantoti IVN izstrādē attiecībā uz:

meliorācijas sistēmām;

lietus ūdens novadīšanas tīkliem;

pazemes cauruļvadiem un kolektoriem?

Vai IVN izstrādes laikā tika veikta faktiskā teritorijas apsekošana dabā visā ūdens plūsmas ķēdē no Granīta ielas industriālās zonas līdz Daugavai?

Vai tika veikta pazemes komunikāciju fiziska izpēte, vai arī izvērtējums balstīts tikai uz datubāzēm (t.sk. "GEO Rīga")?

Vai tika veikta m.grāvja, grunts un ūdens laboratoriskā analīze dažādos posmos, tostarp:pie Granīta ielas industriālajām teritorijām;

meliorācijas grāvju posmos Šķirotavas un Ķengaraga teritorijā;

potenciālajās piesārņojuma ieplūdes vietās?

Vai IVN ietvaros tika identificētas un izvērtētas vēsturiskās (PSRS laika) meliorācijas sistēmas, kas nav iekļautas mūsdienu infrastruktūras uzskaitē?

Kā tika modelēta piesārņojuma izplatība ūdens sistēmā, ņemot vērā vairāku pašvaldību atšķirīgos apsekojumu rezultātus?

Papildus biedrība vērš uzmanību uz to, ka dažādu institūciju apsekojumi norāda uz piesārņojuma klātbūtni un iespējamu tā izplatību caur lietus kanalizācijas un meliorācijas sistēmām, kas savukārt rada jautājumus par IVN sākotnējo datu pilnīgumu un precizitāti.

Papildjautājums par meliorācijas grāvja tehnisko statusu

Biedrība vēlas uzdot arī jautājumu par meliorācijas grāvja un saistītās ūdens novadīšanas sistēmas faktisko stāvokli.

Ņemot vērā konstatēto piesārņojumu, biedrības ieskatā attiecīgais meliorācijas grāvis atrodas kritiskā tehniskā stāvoklī un var tikt uzskatīts par paaugstināta riska infrastruktūru.

Šādā situācijā būtu nepieciešams:

veikt pilnīgu grāvja attīrīšanu visā tā garumā līdz Daugavas baseinam;

nodrošināt visu uzņēmumu, kas novada ūdeņus šajā sistēmā, pieslēgšanu obligātai filtrācijai un attīrīšanas kontrolei;

ieviekt pastāvīgu Valsts vides dienesta uzraudzību;

nodrošināt regulāru (vismaz reizi mēnesī) ūdens un gruntsūdeņu monitoringu;

noteikt skaidru atbildīgo institūciju par sistēmas uzturēšanu un drošību.

Biedrība lūdz skaidrojumu, vai SIA "Geo Consultants" ieskatā šāda infrastruktūra ir uzskatāma par droši ekspluatējamu vai arī nepieciešama papildu izpēte un neatliekami pasākumi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, biedrība lūdz sniegt pilnīgu un argumentētu skaidrojumu par izmantoto metodoloģiju, datu avotiem un secinājumu pamatotību.

Ar cieņu
Šķirotavas apkaimes biedrība

15.05.2026.

No: [REDACTED] <skirotavasbiedriba@inbox.lv>

Nosūtīts: Friday, May 29, 2026 10:16 AM

Kam: Geo Consultants <gc@geoconsultants.lv>

Kopija: pasts@vvd.gov.lv;

Tēma: Re: Par SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, meliorācijas un lietus ūdens novadīšanas sistēmas jautājumiem

Labdien!

Paldies par atbildi. Vēstuli esam saņēmuši. Vai varam iepazīties ar analīžu rezultātiem?

Ar cieņu,

Šķirotavas biedrība

----- Reply to message -----

Subject: Par SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, meliorācijas un lietus ūdens novadīšanas sistēmas jautājumiem

Date: ceturtd., 2026. g. 28. maijs 14:22

From: Geo Consultants <gc@geoconsultants.lv>

Sveicināti!

SIA Geo Consultants nosūta elektroniski parakstītu Dokumentu Nr. 128/2026 Par SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, meliorācijas un lietus ūdens novadīšanas sistēmas jautājumiem.

Lūgums apstiprināt saņemšanu.

Ar cieņu,

SIA "Geo Consultants"

Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004

Biroja tālr. 67627504

e-pasts: gc@geoconsultants.lv

<http://www.geoconsultants.lv>

Papildinājums iesniegumam

Papildus iepriekš minētajam vēlamies norādīt, ka Šķirotavas apkaimes biedrības rīcībā esošā informācija liecina, ka jau 2025. gadā toreizējā Stopiņu novada pašvaldībā tika reģistrēti iesniegumi par iespējamu meliorācijas grāvja piesārņojumu. Līdz ar to informācija par iespējamiem vides riskiem meliorācijas sistēmā bija pieejama jau pirms SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma procesa pabeigšanas.

Vienlaikus SIA "Geo Consultants", izstrādājot SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, veica grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu izpēti un secināja, ka paredzētās darbības teritorijā piesārņojums nav konstatēts. Savukārt Valsts vides dienests 2026. gada maijā un jūnijā, veicot pārbaudi praktiski tajā pašā meliorācijas sistēmā, konstatēja nepietiekami attīrītu notekūdeņu novadīšanu vidē, identificēja iespējamo piesārņojuma avotu Granīta ielā 26A, konstatēja būtiskus normatīvo aktu prasību pārsniegumus un uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu.

Ņemot vērā, ka SIA "Geo Consultants" un Valsts vides dienesta veikto analīžu paraugu ņemšanas vietas atrodas vienas meliorācijas sistēmas ietvaros un ģeogrāfiski ir ļoti tuvu viena otrai, rodas pamatoti jautājumi par meliorācijas sistēmas faktiskā stāvokļa izvērtējumu, kā arī par to, vai IVN izstrādes laikā bija pietiekami izvērtēta jau iepriekš pieejamā informācija par iespējamu meliorācijas grāvja piesārņojumu.

Papildus vēlamies norādīt, ka meliorācijas grāvja faktiskais tehniskais un ekspluatācijas stāvoklis rada nopietnas bažas. Grāvī vairākās vietās ir novērojamas nogulšņu uzkrāšanās, sadzīves atkritumi, sanesumi un cits piesārņojums, kas būtiski samazina meliorācijas sistēmas caurplūdi un spēju pildīt tās paredzēto funkciju. Šādos apstākļos nav iespējams objektīvi izvērtēt meliorācijas sistēmas spēju uzņemt papildu notekūdeņu slodzi, kā arī nodrošināt piesārņojuma kontroli un savlaicīgu konstatēšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatām, ka pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas par SIA "Gren Latvija" notekūdeņu novadīšanu meliorācijas grāvju sistēmā ir nepieciešams:

- veikt visas meliorācijas sistēmas pilnīgu tehnisko un vides apsekošanu;
- organizēt visa meliorācijas grāvja tīrīšanu visā tā garumā, tostarp Salaspils novada, Ropažu novada (Stopiņu pagasta) un Rīgas valstspilsētas administratīvajās teritorijās;
- veikt atkārtotas virszemes ūdeņu, gruntsūdeņu un nogulšņu laboratoriskās analīzes vairākos meliorācijas grāvja posmos;
- apsekot visus uzņēmumus un citas teritorijas, kuru īpašumi piekļaujas meliorācijas grāvju sistēmai, izvērtējot iespējamos piesārņojuma avotus un notekūdeņu novadīšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām;

- identificēt un novērst visus konstatētos piesārņojuma avotus, pirms tiek pieņemts lēmums par jaunu notekūdeņu novadīšanu meliorācijas grāvju sistēmā.

Mūsu ieskatā tikai pēc tam, kad visa meliorācijas sistēma būs sakārtota, attīrīta, pilnībā apsekota un būs novērsti visi konstatētie piesārņojuma avoti, būs iespējams objektīvi izvērtēt, vai šī meliorācijas sistēma spēj droši uzņemt papildu notekūdeņu novadīšanu, neradot risku videi, Daugavai un Baltijas jūrai.

AC

Šķirotavas Apkaimes Biedrība

06.07.2026.

Pielikumi:

1. Valsts vides dienests, 29.06.2026., Nr.185-15/2026, ZIŅOJUMS PAR PĀRBAUDES REZULTĀTIEM
2. BIOR, PIETEIKUMS TESTĒŠANAI Nr.185/NU/1/2026
3. BIOR, TESTĒŠANAS PĀRSKATS Nr.PV-2026-P-28525.01
4. BIOR, TESTĒŠANAS PĀRSKATS Nr.PV-2026-P-32857.01
5. Valsts vides dienests, 30.06.2026., Nr.2.4/CS/1838/2026, Par informācijas pieprasīšanu un turpmāko rīcību saistībā ar iespējamu meliorācijas sistēmas un virszemes ūdeņu piesārņojumu

ŠĶIROTAVAS APKAIMES BIEDRĪBA

Rīgā, 2026. gada 20. augustā

Adresāti:

SIA "Geo Consultants"

Valsts vides dienestam

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai

Salaspils novada pašvaldībai

Ropažu novada pašvaldībai

PAR PAPILDU JAUTĀJUMIEM UN PRASĪBU IZVĒRTĒT MELIORĀCIJAS GRĀVJA STĀVOKLI, ŪDENS NOVADĪŠANAS DROŠUMU UN KONTROLI SIA "GREN LATVIJA" PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IVN IETVAROS

Šķirotavas apkaimes biedrība, iepazīstoties ar SIA "Geo Consultants" 2026. gada 19. augusta vēstuli Nr. 188/2026 "Par SIA "Gren Latvija" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, meliorācijas grāvja stāvokli un atkārtoti veicamajām ūdens kvalitātes analīzēm", sniedz turpmāk minētos papildu jautājumus un priekšlikumus.

Vēstulē SIA "Geo Consultants" norādīts, ka SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības ietvaros meliorācijas grāvī paredzēts novadīt attīrītus lietus un sniega kušanas ūdeņus no objekta teritorijas asfaltētajām virsmām un ēku jumtiem, tos pirms novadīšanas attīrot eļļas-smilšu ķērājos. Ņemot vērā šo informāciju, Biedrība vēršas ne tikai pie IVN ziņojuma izstrādātāja, bet arī pie kompetentajām valsts un pašvaldību institūcijām ar lūgumu jautājumus izvērtēt pēc būtības un savas kompetences ietvaros sniegt dokumentāri pamatotas atbildes.

Biedrības ieskatā nav pietiekami izvērtēt tikai paredzēto novadāmo ūdeņu ķīmisko kvalitāti. Vienlaikus ir jānoskaidro esošās meliorācijas sistēmas tehniskais un hidrauliskais stāvoklis, faktiskā caurplūde, ūdens novadīšanas ceļš līdz gala ūdensobjektam, kā arī pārplūšanas un piegulošo teritoriju applūšanas risks.

1. Eļļas-smilšu ķērāju kontrole, uzturēšana un uzraudzība

SIA "Geo Consultants" norāda, ka pirms lietus un sniega kušanas ūdeņu novadīšanas meliorācijas grāvī tie tiks attīrīti eļļas-smilšu ķērājos līdz normatīviem atbilstošai kvalitātei.

Biedrība vērs uzmanību, ka apkārtnē jau pastāv jautājumi par lietusūdeņu un notekūdeņu apsaimniekošanas kontroli. Tādēļ IVN dokumentācijā būtu skaidri jānosaka ne tikai attīrīšanas tehnoloģija, bet arī kontroles, paraugu ņemšanas, uzraudzības un atbildības mehānisms.

- kas tieši būs atbildīgs par eļļas-smilšu ķērāju regulāru tehnisko kontroli, tīrīšanu un uzturēšanu;
- cik bieži paredzētas pārbaudes un tehniskā apkope;
- vai pārbaudes un apkopes tiks dokumentētas un cik ilgi šī informācija tiks glabāta;
- kas un kādā veidā kontrolēs, ka uzturēšanas darbi faktiski tiek veikti;
- kura kompetentā institūcija kontrolēs, ka pēc attīrīšanas novadītais ūdens atbilst noteiktajiem kvalitātes kritērijiem;
- kāda būs rīcība gadījumā, ja eļļas-smilšu ķērājs būs bojāts, pārpildīts vai nespēs nodrošināt paredzēto attīrīšanas kvalitāti.

2. Kur nonāks ūdens pēc tā novadīšanas meliorācijas grāvī?

Pēc Biedrības rīcībā esošās informācijas attiecīgā meliorācijas grāvja pašreizējā caurplūde un savienojums ar tālāko ūdens novadīšanas sistēmu nav skaidri identificējams un dokumentēts. Atsevišķi grāvja posmi ir aizauguši un piesērējuši, tādēļ nepieciešams pārbaudīt, vai ūdens faktiski var brīvi tikt novadīts līdz gala ūdensobjektam.

- norādīt visu ūdens novadīšanas ceļu no SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības teritorijas līdz gala ūdensobjektam;
- pievienot meliorācijas sistēmas shēmu vai kartogrāfisko materiālu, kurā redzams ūdens plūsmas virziens, caurtekas, savienojumi un izplūdes vieta;
- norādīt, vai pastāv nepārtraukta hidrauliska saistība starp konkrēto grāvja posmu un Daugavas baseina ūdensobjektiem;
- norādīt, kas notiks ar novadāmo ūdens daudzumu intensīvu nokrišņu, sniega kušanas un citu lielas ūdens pieplūdes apstākļu laikā;
- iesniegt aprēķinu, kas apliecina, ka esošā grāvja un caurteku kapacitāte ir pietiekama plānotā ūdens daudzuma drošai novadīšanai.

3. Grāvja caurplūde un applūšanas risks

Biedrība uzskata, ka IVN ietvaros ir jāizvērtē ne tikai ūdens kvalitāte, bet arī plānotās ūdens novadīšanas hidrauliskā ietekme.

- veikt esošās grāvja caurplūdes kapacitātes novērtējumu;
- izvērtēt grāvja tehnisko stāvokli un caurplūdi visā attiecīgajā ūdens novadīšanas posmā;
- aprēķināt plānoto lietus un sniega kušanas ūdeņu apjomu;

- izvērtēt maksimālās slodzes scenāriju intensīvu nokrišņu un straujas sniega kušanas laikā;
- novērtēt grāvja pārplūšanas un piegulošo teritoriju applūšanas risku;
- noteikt nepieciešamos pasākumus, lai nepieļautu grāvja pārplūšanu un ūdens izplūšanu piegulošajās teritorijās.

4. Grāvja sakārtošana visā ūdens novadīšanas posmā

Ja SIA "Gren Latvija" paredz izmantot šo meliorācijas grāvi kā attīrīto lietus un sniega kušanas ūdeņu novadīšanas infrastruktūru, Biedrība ieskatā nav pietiekami sakārtot tikai grāvja posmu pie paredzētās darbības teritorijas.

Ja SIA "Gren Latvija" paredz iegādāties vai citādi iegūt tiesības uz grāvja teritoriju vai tā daļu, Biedrība lūdz nodrošināt, lai tas pats par sevi neradītu situāciju, kurā tiek sakārtots tikai konkrētajam objektam piegulošais posms, bet nav atrisināta ūdens novadīšana tālāk.

Lūdzam Rīgas valstspilsētas pašvaldību, Salaspils novada pašvaldību, Ropažu novada pašvaldību, VVD, SIA "Geo Consultants" un SIA "Gren Latvija" kompetences ietvaros kopīgi izvērtēt iespēju apsekot un nepieciešamības gadījumā sakārtot meliorācijas grāvi visā funkcionāli nepieciešamajā posmā līdz tā faktiskajai iztekai un savienojumam ar gala ūdensobjektu.

5. Sākotnējā jeb bāzes stāvokļa noteikšana pirms projekta realizācijas

Nemot vērā jau konstatētās ūdens kvalitātes problēmas, Biedrība uzskata par nepieciešamu pirms jaunas ūdens novadīšanas sistēmas ekspluatācijas uzsākšanas dokumentēt meliorācijas grāvja faktisko stāvokli.

- veikt atkārtotas ūdens kvalitātes analīzes pirms objekta ekspluatācijas uzsākšanas;
- paraugus ņemt vismaz vairākos reprezentatīvos punktos, tostarp pirms paredzētās izplūdes vietas, izplūdes vietā un lejpus izplūdes vietas;
- fiksēt grāvja tehnisko un hidraulisko stāvokli;
- noteikt iegūtos rezultātus kā bāzes stāvokli turpmākajam monitoringam;
- paredzēt salīdzināmu monitoringu arī pēc objekta ekspluatācijas uzsākšanas.

6. Piesārņojuma avota identificēšana

SIA "Geo Consultants" vēstulē norādīts, ka VVD konstatētais piesārņojums esot konkrēta trešās personas punktveida avota radīts. Biedrība lūdz precizēt:

- kurš konkrēti ir identificētais piesārņojuma avots;
- uz kādiem mērījumiem, pārbaudēm vai citiem pierādījumiem balstīts šāds secinājums;

- vai ir veikta piesārņojuma izplatības izsekošana augšpus un lejpus iespējamā avota;
- vai šie dati un secinājumi ir pievienoti IVN dokumentācijai un ņemti vērā pašreizējā IVN ziņojuma redakcijā.

7. Lūgums VVD un pašvaldībām izvērtēt jautājumus pirms galīgā lēmuma

Biedrība lūdz VVD pirms galīgā atzinuma par IVN ziņojumu sniegšanas izvērtēt iepriekš minētos jautājumus un nodrošināt, lai lēmuma pieņemšanai būtu pietiekami dati par meliorācijas grāvja faktisko stāvokli, ūdens novadīšanas hidraulisko kapacitāti, ūdens kvalitāti un iespējamo ietekmi uz piegulošajām teritorijām.

Vienlaikus lūdzam Rīgas valstspilsētas pašvaldību, Salaspils novada pašvaldību un Ropažu novada pašvaldību savas kompetences ietvaros izvērtēt meliorācijas sistēmas stāvokli un jautājumu par tās uzturēšanu un funkcionēšanu attiecīgajās administratīvajās teritorijās.

8. Lūgums sniegt konkrētas un dokumentāri pamatotas atbildes

Lūdzam uz katru no šajā iesniegumā izvirzītajiem jautājumiem sniegt konkrētu atbildi pēc būtības. Ja jautājuma izskatīšana neietilpst konkrētā adresāta kompetencē, lūdzam norādīt kompetento institūciju un, ciktāl to paredz normatīvie akti, pārsūtīt iesnieguma attiecīgo daļu kompetentajai institūcijai.

Biedrība lūdz šo iesniegumu un sniegtās atbildes pievienot SIA "Gren Latvija" paredzētās darbības IVN dokumentācijai.

Ar cieņu,

Šķirotavas apkaimes biedrības vārdā

Kontaktinformācija: skiotavasbiedriba@inbox.lv

Šķirotavas apkaimes biedrība | 2026